

DIRVA

THE FIELD

Nr. 48
Lapkr.-Nov. 26, 1953
Cleveland, Ohio

Ar atsiras Washingtono - Bonnos ašis?

Šaltasis karas eina toliau
(Mūsų Europos bendradarbio)

Kai rašome šią korespondenciją, susidaro įspūdis, kad tarptautinė politika yra įžengusi į naują fazę. Apie pusę metų tarp vakarų valstybių ir Maskvos vyko pasikeitimai notomis, kol pagaliau lapkričio pirmomis dienomis sovietai įteikė atsakymą, kurį prancūzų užsienio reikalų ministeriai artimi sluogsniai tinkamai apibūdino kaip "negatyviausią" visų ligšiolinių Kremliaus notų.

Vakarai iš Maskvos politinių vingių padarė išvadą. Gruodžio pradžioje Bermudoje turi susirinkti prezidentas Eisenhoweris, premjeras sir Winston Churchillis ir ministrai pirmininkas Lanielis. Tiesa, Molotovas Maskvoje susaukė spaudos atstovus ir savo gudiagalviavimais bandė Bermudos konferenciją sukludyti. Bet viena aplinkybė akivaizdžiai parodo, kad per tuos šešis mėnesius, kurie skiria pirmąją (neįvykusią) Bermudos konferenciją nuo projekto naujo susitikimo pasaulio politikos raida nuėjo gerą kelią. Pagal visuotinį įsitikinimą pirmoji Bermudos konferencija turėjo baigti "šaltąjį karą". Iš antrosios Bermudos konferencijos niekas to jau ne nebelaikė. Kokie bus rezultatai, niekas šiandien negali nusakyti. bet viena tikrai aišku, kad "šaltasis karas" eis ir toliau.

Beje, galimas dalykas, kad ateityje istorikai ginčysis, kada ir kokiomis aplinkybėmis išsiorūdo "šaltojo karo" sąvoka. Esame įsitikinę, kad Maskva ruošėsi "šaltajam karui" dar tuomet, kai vyko "karštasis karas" prieš nacionalsocialistines Vokietijas. Tuomet daug atsakingų asmenų vakaruose turėjo iliuzijų dėl Kremliaus. Jie save užliuliavo iliuzijomis, jog karo metu pradėtas bendradarbiavimas su sovietais vyksias sklandžiai ir taikos laikais. Tuo tarpu Stalinui ir jo sebrams terūpėjo išplėsti Rusijos ribas ir primesti bol-

ševizmą visur, kur galės įkelti koją raudonoji armija.

Štai neseniai pasirodė Churchillio atsiminimų naujas tomas, kuriame aprašoma, kaip Stalinas ciniškai išdavė lenkų požemio armiją, vadovaujamą gen. Boro, kuri 1944 m. rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais surengė Varšuvoje sukilimą. Bet anais laikais net toks Mikolajcykas vis gi grįžo iš Londono į "išlaisvintąją" Lenkiją! Reikėjo, kad Maskva iš eilės paglemžtu visą Pabaltijį, Lenkiją, Rytų Vokietiją, Bulgariją, Vengriją, Albaniją, pasikėsintu prieš Jugoslaviją (kuri, laimei, išsprūdo iš Kremliaus letenos, bet čia nebuvo jokio vakarų pasaulio nuolaidų), sukelti pilietinį karą Graikijoje, pagaliau, įvykdyti "šaltąjį" puolą Čekoslovakijoje, — kol pagaliau buvo praregėta, ko Kremlis siekia...

Tuo pat metu, kai gen. Marshallas savo garsoje kalboje Harvarde apmetė ataudus planui, gavusiam jo varda ir turėjusiam padėti ekonomiskai atstatyti karo nuniokotą Europą, Maskva "Kominformo" pavadinimu atgaivino senąjį kominterną, kurio pagalbos sovietai vėl paėmė į savo rankas viso pasaulio komunistinių sebrų kurstomąjį darbą. Maskva tuo pat suvokė, kad Marshallo planas kludysiai "šaltais" puolais pasiglemžti viena valstybe po kitos. Ir kai Paryžiuje susirinko konferencija, turėjusi pasiskirstyti Marshallo plano miliardus, pakilo Molotovas ir įžūliu balsu pagrasino: "Jeigu Jūs ir toliau eisite tuo keliu, tikėkite manimi, tatai dar apgailestinsite". "Šaltasis karas" jau seniai vyko, bet pasaulis tikrai 1948-49 metais nustojo tuo dvejoti. O kai po metų Korėjoje buvo sukeltas "karštasis karas", atrodė, praregėjo net ir aklieji!

Tuo metu vakarų pasaulis jau buvo susiorganizavęs į šiaurės Atlanto karinę bendruomenę (NATO), kuri, tiesa, buvo silp-

na, bet pradžia vis tik buvo padaryta. Galima teigti, kad Amerikos Jungtinės Valstybės Marshallo plano miliardais ir taip pat ginklais NATO daiviams išgelbėjo Europą nuo subolšeikinimo.

Bet Amerika taip pat buvo ta, kuri pirmoji suprato, jog Vakarų Vokietijoje negalima palikti tuštumos. 1950 m. rugsėjo mėn. tuometinis USA valstybės sekretorius Achesonas New Yorko konferencijoje, kurioje be jo dar dalyvavo britų ir prancūzų užsienio reikalų ministrai, viešai išskėlė mintį, jog Vakarų Vokietijai turi būti leista prisidėti prie Europos apgynimo. Likusios NATO valstybės tam sumanymui nesipriešino, tad ir Prancūzijai nebeliko kitos išeities, kaip noromis nenoromis su tuo sutikti. Bet nuogastaudami dėl vokiečių karinio atginklavimo, prancūzai pakiso mintį sukurti "Europos armiją" (Pleveno planas), kurio išilietų taip pat būsimoji vokiečių kariuomenė. Tuo būdu tikėtasi užkirsti kelią naujos laidos vokiškajam militarizmui.

To išdavoje 1952 m. gegužės mėnesį atsirado Bonnos ir Paryžiaus sutartys, kuriomis, iš vienos pusės, grąžinamas Vokietijai valstybinis suverenumas, iš kitos gi pusės sudaroma Europos Gynybos Bendruomenė, kurios žinion turėjo pereiti "Europos armijos" vadovybė. Taip Stalino pradėtasis "šaltasis karas", Korėjoje išsiliesjęs į "karštąjį karą", pagaliau Europoje sulipdė vieningą frontą. Bent taip 1952 metais atrodė...

Tačiau, deja, Europoje, liko rūsenti iliuzijų liepsnelė Maskvos atžvilgiu. O kai šių metų kovo mėnesį pasimirė didžiausioji žmonių pabaissa, vėl suilgėsi tikras vilčių laužas. Užteko vienos kitos neesminės nuolaidos iš Maskvos pusės, kaip Europoje ėmė plisti jausmas, jog pavojus iš rytų jau esąs išnykęs. Tokioje atmosferoje tarp Vakarų pasaulio ir Kremliaus pradėta keistis notomis, kurių tikslas buvo parengti dirvą bent dviem konferencijoms. Pirmoji konferencija išplaukė iš Korėjos paliaubų ir turėjo būti pašvęsta Ramiojo vandenyno problemoms. Antroji konferencija buvo numatyta idiliniame Lugano mieste ir turėjo apsiriboti Europos problemomis, pirmoje eilėje Vokietijos ir Austrijos reikalais. Pirmosios Bermudo konferencijos (liepos mėn.) tikslas turėjo būti bendros vakarų linijos sutarimas, kaip laikytis derybose su Maskva dėl tarptautinės padėties atslūgimo ir "šaltojo karo" baigimo.

Atsimename, kad Bermudo konferencija dėl Churchillio ligos ir prancūzų vyriausybės krizės neįvyko. Per tą laiką vakarų Vokietijoje įvyko parlamento rinkimai, kurių išdavos sužlugdė Maskvos viltis nušalinti nuo vairo kanclerį Adenauerį, su kurio vardu siejasi pokarinės vakarų Vokietijos pastangos nuosekliai eiti išvien su demokratiniiais vakarais. Buvo aišku, kad šiuo punktu Sovietų Rusija skaudžiai pralaimėjo.

Bet Maskvai atsirado naujos viltys. Šį kartą jas kėlė Paryžius. Galima suprasti, kad Vokietijos grįžimas kaip pilnaties nario į tarptautinę valstybių

Amerikos lietuv. kongresas

Amerikos Lietuvių Kongresas įvyksta jau šią savaitę — lapkričio 27-29 dienomis, Chicagoje. Į Kongresą iš visos Amerikos susirinks aktyvesnieji ir pareikš savo nuomonę dėl ateities darbų.

Visiems Kongreso dalyviams mes siunčiame geriausius sveikinimus ir linkime, kad vardan lietuvių geresnio susiorganizavimo ir Lietuvos laisvės atstatymo būtų daugiausia padaryta.

Eilę kartų mes šiuose puslapiuose esam pasisakę Lietuvių Kongreso reikalu. Ir jau šia proga mes tenorim tik trumpai pakartoti tuos reikalus, kuriuos įgyvendinus mes visi daug daugiau laimėtume:

1. Ryštingiau aktyvinti Lietuvos laisvės bylą.
2. Į darbą įtraukti daugiau gabių pajėgų tiek iš lietuvių tiek iš įtakingų amerikiečių tarpo.
3. Sudaryti naują ALT centro vadovybę iš 8 narių, kurių dalis būtų naujai į šį kraštą atvykusių.
4. ALT centro vadovybėje pareigas keistis rotacine tvarka ir išeiti iš dabartinės stagnacijos.

Jei šie pirmos eilės pageidavimai būtų priimti, mes neabejojame, kad visi reikaliai gyviai ir darniau pajudėtų. Reikia tik kėti, kad susirinkę į Kongresą patų reikalų ir neužmirš.

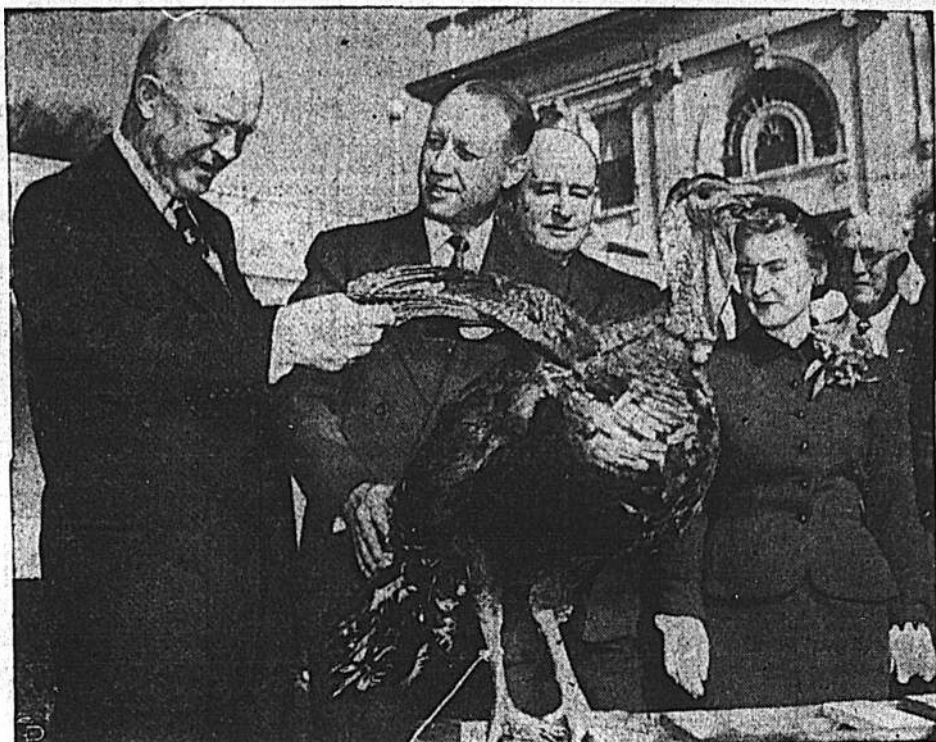
Padėkos diena

Padėkos diena Amerikoje pradėta švęsti 1621 metais. Ją pradėjo švęsti Plymouth kolonijos piliečiai.

Daugelį metų ta šventė buvo švenčiama tik Naujojoje Anglijoje. Net toks New Yorkas tos šventės nešventė iki 1779 metų. Dabar padėkos diena viena iš populiariausių Amerikos švenčių. Darbininkai tą dieną nedirba, bet gauna atlyginimą, o be-

VISAM PASAULY

- Didž. Britanijos karalienė Elzbieta II ir jos vyras lapkričio mėn. 23 d. aplėdo Londoną lėktuvu. Pirmasis jų sustojimas bus Bermudoje. Iš čia toliau keliaus laivu. Jie lankys Didž. Britanijos kolonijas ir padarys 50,000 mylių kelią. Kelionėje išbus pusę metų. Į Londoną, pro Maltą ir Gibraltarą, grįš tik gegužės mėn. 15 d.
- Šiaurinė Korėja ir komunistinė Kinija pasirašė dešimčiai metų ekonominę sutartį. Pagal tą sutartį šiaurės Korėja gaus per 4 metus \$350,000,000 atstatymo reikalams.
- Vokietijos ūkio ministeris atvyko į JAV ir prasidėjo pasitarimas su JAV vyriausybės nariais. Amerikoje išbus dvi savaites.
- Korėjoje, jei neįvyks taikos konferencija, sąjungininkų rankose esantieji belaisviai bus paleisti 1954 m. sausio mėn. 22 d. Tokio nusistatymo, pagal sudarytą sutartį, pasiryžusi laikytis JAV.
- Amerikos komunistinė spauda pradeda reikalauti, kad teisingumo departamento sekretorius Brownell, jr. iš pareigų pasitrauktų, nes jis išskėlęs šnipu White istoriją, kenkė Amerikai. Įdomu, kad komunistams paripo Amerikos garbė.
- CIO vadai, kalbėję tos organizacijos suvažiavime Clevelande, kietai puolė respublikonų dabartinę valdžią, kad ji pataikaujanti tik turtuoliams. CIO vadu vėl išrinktas W. Reuther.
- Pakistanas nori modernizuoti savo 13 divizijų kariuomenę ir ją padidinti. Reikia lėšų apie 250 milijonų dolerių. Tą sumą Pakistanas tikisi gauti iš JAV už leidimą Pakistanui įkurti karines bazines. Dėl tų karinių bazių labai šiaurėsi Indija.
- Suomijos kariuomenėje susekta plati šnipų organizacija, teikianti žinias sovietams. Jai vadovavo augūti Suomijos karininkai.
- Anglija pagaliau ryštasi jungtis į Europos gynimo sistemą. Manoma, kad tuo bus palengvintas kelias ir Prancūzijai išeiti iš savų paliaubų, bijant apsiginklavusios Vokietijos.

Atėjus padėkos dienai prezidentą Eisenhowerį aplankė paukščių augintojų draugijos atstovai ir padovanojo 35 svarų kalakutą.

Politinės aktualijos

IZRAELIO-ARABŲ GINČAS

Ilgametis Lebanono ambasadorius JAV Dr. Charles Malik, triukšmingose diskusijose atsakinėjo į jam statytus klausimus žydų-arabų reikalu. Diskusijos buvo filmuotos ir perduotos per televizijos tinklą Amerikos visuomenei.

Susirinkusieji statė labai nedraugiškus ir labai šališkus klausimus, tačiau Dr. Malik puikiai ir korektiškai su jais susidorojo. Paklaustas, kodėl arabai nenorį taikos su žydais, Dr. Malik atsakė, kad Izraelis sulaužė visus Jungtinių Tautų padarytus taikos reikalais nutarimus ir todėl arabai nenorį sėdėti už vieno stalo su valstybe, turinčia tokią blogą praeitį. Izraelio ginkluota kariuomenė nužudžiusi Kybja kaime 65 arabus ir, kol tas reikalas nebus sutvarkytas, jokių kalbų su Izraeliu nebus. Dr. Malik pasakė, kad Izraelis daug plepa apie taiką, bet visai kitaip elgiasi.

Vienas dalyvis paklausė Dr. Maliko: "Visi žino, kad Arabijoje vyrauja diktatoriai. Ar jūs norite ir Amerikon diktatūrą įvesti?" Malik labai gražiai, nesikarščiudamas, atkrito: "Mielas drauge, jūs tik pykčio vedamas to klausiate. Klausimas faktais neparemtas. Esate pats sau neįsitikimas tokį netaktišką ir nepamatotą teigimą pareikšdamas".

Lebanono ambasadorius parbrėžė, kad Amerikos laikraščiai daugiau rašo apie Izraelį ir jo visokias nebūtas bėdas, negu apie bet kurią kitą pasaulio valstybę. "Kodėl taip yra?" — jis paklausė šypsodamas.

Jungtinės Tautos, New Yorke, labai intensyviai užsiėmusios arabų-žydų ginču. Šiuo reikalu kalbas pasakė gausybė Jungtinių Tautų atstovų. Dr. Malikas yra pareiškęs, kad kada nors amerikiečiai supras ir įvertins arabų kovų su žydais prasmingumą. Jo žodžiais arabų valstybės mylinčios Ameriką ir vertinančios jos pagelbą.

TRISTAS

Italija yra pasiūliusi surngti penkių konferencijų Triesto reikalui išspręsti. Laukiama tik Jugoslavijos sutikimo. Konferencijoje dalyvautų: JAV, D. Britanija, Prancūzija, Italija ir Jugoslavija. Užsienio politikos žinovai mano, kad sėkmingam klausimo išsprendimui pirmiausia reikia Italijos ir Jugoslavijos bendradarbiavimo. Ar pajėgsiančios šios dvi valstybės savo apetitus Triesto reikalu suvaldyti?

Šiuo pat metu Trieste demonstruoja bedarbiai, prašydami duonos ir darbo. Policija mananti, kad demonstracijos surengė arba komunistai arba Jugoslavijai prijaucią triukšmadariai.

AMERIKONISKAS KALAKUTAS

Eddy Gilmore, Associated Press Maskvos skyriaus šefas, grįžo atgal į JAV. Jis išbuvo Rusijoje apie 12 metų. Labai gražioje formoje aprašo, kaip jis laimingas, kad gali švęsti Thanksgiving dieną laisvoje Amerikoje, kur gali rašyti ką nori, sakyti ką nori ir valgyti ką nori.

Rusijoje, jo žodžiais, viskas esą labai brangu, išskyrus žmogaus gyvybę, kuri esanti bevertė. Neseniai komunistai nupirgo apelsinų kainas — nuo \$1.15 ligi 55 centų už apelsiną. Jis, Gilmore, tai norėjęs aprašyti laikraštyje, bet komunistų cenzūra įsikišusi: išbraukė kainas, o pataisė skėnčiais: "Rusijoje kainos kranta. Apelsinai atpigę 50%".

Gilmore matė Stalino laidotuves ir gausybės žmonių, kurie lankė Stalino karstą. Jis tačiau nematęs verkiandčių. Vienas rusas jam į ausį pašnabzdėjęs, kad žmonės lanko Stalino karstą ne iš meilės, bet iš noro įsitikinti, kad "Didysis Tėvas" pagaliau tikrai kojas nukratė.

Grįžęs amerikietiš džiaugiasi, kad pagaliau galės ramiai valgyti amerikonišką kalakutą. Juk jis, Rusijoje būdamas, kartą mokėjęs \$250 už vieną kalakutą.

V. Pašakarnis

Pagal dabartines algų normas Jungtinių Valstybių plieno kompanijos savo darbininkams ir tarnautojams šiais metais išmokės 3.300.000 dolerių algoms. Tai yra tokia pati suma, kiek sumoka Federalinė Vyriausybė 1954 metų biudžeto apskaičiavimu išlaikyti šešius iš devynių savo Departamentų.

JAV laivynas turi galingiausią pasaulyje 1.200.000 voltų radijo siųstuvą, galintį žinias pasiųsti į kiekvieną pasaulio kampą. Jį išbando brig. gen. D. Sarnoff ir adm. R. B. Carney.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIŠ, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Australijos Krašto Valdybos Pirmininkas Justas Vaičaitis, sekmingai pirmininkavęs tris kadencijas, 26. 11. 53 iš Australijos išvyksta į Bostoną, kur apsisistos pas savo brolių.

• Solistė Genė Stanaitytė-Vasiliauskienė, gyvenanti Australijoje, anksčiau laimėjusi talentų varžybose pirmą vietą, pastaruosius metus tobulinosi pas dainavimo pedagogę Antaniną Binkevičiūtę-Gučiuviene ir yra padariusi didelę pažangą. Po vieno dainavimo didžioje Masonų salėje australai teigė, kad Genė Vasiliauskienė labiau jiems patikusi už vadinamą Europos lakštingąją Erną Sack. O po vieno varžybų nežinomas garbin-tojas, sužavėtas gražaus balso, atsiuntė \$100 dovanų.

• Tarptautinė Laisvųjų Mokslo ir Literatūros Akademija Paryžiuje išrinko min. S. Lozoraitį savo nariu. Akademija įsteigta 1951 metais Centro ir Rytų Europos mokslininkų tremtinių grupės iniciatyva. Jos tikslas — atitinkamu mokslo darbu palaikyti ir gilinti tautinės kultūros vertybes, kurioms grėsia sunaikinimo pavojus bolševikų užvaldytose kraštuose. Akademijoje dalyvauja dyklos tautų žmonės. Jos pirmininkas K. Antoniade, rumunų istorikas, buv. Politinių Mokslo Mokyklos Bukarešto profesorius. Narių tarpe yra prof. Jurgis Baltrušaitis.

• Kolumbijoj gyveną veterinarijos gydytojai K. Karnauskas ir V. Stasiukynas išlaikė valstybinius egzaminus ir gavo teisę verstis praktika.

• Dail. E. Kulvietis, gyvenęs Kolumbijoje, iš Bagotos miesto persikėlė gyventi į Medeliną.

• Inž. Mačiulaičiui pavesta Kolumbijoj esančių Coca Cola fabriko techninio inspektoriaus pareigos.

• Prancūzijoje, p. Zubriui išvykus į JAV, Lietuvių Šalpos Draugijos reikalų vedėjo pareigas eina A. Švirnickas.

• Iš Rusijos belaisvės į Vokietiją yra grįžę keli lietuviai, kurie buvo kalinami kaip vokiečiai. Apie padėtį Lietuvoje jie turi labai mažai žinių.

• "Amerikos Lietuvių Vardynas" jau atspausdintas, įristas ir siuntinėjamas užsakiusiems. Knyga turi arti 300 pusl. ir joje telpa virš 1000 asmenų biografinių žinių. Knygai įvadą parašęs prof. Dr. K. Pakštas. ALV redagavo J. Kojelis ir J. Vitėnas; išleido A. F. Skirius, "Lietuvių Dienų" leidėjas.

PRASO ATSLIEPTI

Žemiau išvardinti tremtiniai yra prašomi pranešti BALFO Centru — United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York, savo adresus. Jų vardu yra gauti svarbūs pranešimai, liečiant atvykimą į J.A.V.

Balikėnas, Luiza-Elzbieta, atvykusi laivu SS BLATCHFORD 1951 m. sausio 31 dieną.

Vilutis, Juozas su šeima, atvykę laivu SS BLATCHFORD, 1951 m. sausio 31 d.

Butėnas, Jurgis, atvykęs laivu SS BLACK 1950 m. birželio 1 d.

Geležinės uždangos skautų brolijos

Skautų Aidas praneša apie šią vasarą Lichtenšteino sostinėje Vaduz įvykusią 40-ąją Tarptautinę Skautininkų Konferenciją. Jau nuo pereinamųjų metų rudens vadinamosios Geležinės Uždangos Skautų Brolijos, kurios veikia visos išvien kartu, dėjo pastangas išskirti jų teisinės padėties klausimą. Buvo išsiuntinėti memorandumai Tarptautiniam Sk. Biurui, Komitetui ir visoms Skautų Asociacijoms.

Gauta žinių, kad š. m. pradžioje Tarpt. Sk. Komitetas svarstė mūsų skautų memorandumą, tačiau, kaip atrodo, pasitraukiančio Tarpt. Sk. Biuro direktoriaus angli pulk. J. Wilsono patartas, neįtraukė memorandumo į Tarpt. Konferencijos darbotvarkę.

Geležinės Uždangos Brolijos turi plačiąjame pasaulyje daug gerų bičiulių. Štai ir šios vasaros konferencijoje mūsų skautų reikalas buvo iškeltas princ. Emanuelio pirmininkaujamoje sesijoje. Konferencija diskutavo šiuo reikalu ir priėmė tokią rezoliuciją:

"Konferencija siūnia savo nuosirdžiausius sveikintimus skautams, gyvenantiems tremtyje, ir reikią pasigerėjimą tuo atsidavusiu darbu, kurį atlieka šimtai skautų vadovų, skiepdamieji skautybę vaikams, išviedin-tiems iš savo gimtųjų kraštų, ir palaikydami tarp jų ryšius, nežiūrint to, kur jie begyventų.

"Konferencija rekomenduoja visoms Skautų Asociacijoms tu kraštų, kuriuose tokie tremtiniai arba buvę DP skautai dabar gyvena, priimti juos broliškai ir padėti jiems tęsti jų skautavimą, prisilaikant Rezoliucijos Nr. 14/1947 D. E. ir F. punktuose išreikštų nuostatų bei dvasios".

Kaip matome, kad ir mūsų skautai deda rimtas pastangas pasaulio skautybės centruose atgauti nepriklausomas Lietuvos laikais turėtą vietą. Tam daug trukdė paskiros asmenybės (iš britų tarpo): Su nauju

Tarpt. Sk. Biuro direktoriaus atėjimu gal papūs ir kiti vėjai mūsų bei kitų tautų skautams išseivijoje.

SKAUCIŲ IGALIOJINĖ VOKIETIJOJE

Tarpt. Skautų Biuras (Londonė, Anglijoje) pasiuntė Vokietijon savo įgaliojimą padėti tremtinėms skautėms, kurios vis dar tebegyvena tame krašte. Ji ketinanti dirbti su tautinių grupių skautų vadovėmis ir iš jų sudaryti sąvą įstaigos tarybą. Šios įgaliojinės adresas: Lady J. v. d. Wouw, Ludwigsheim bei Muenchen, Pettenhoferstr. 28.

MOSŲ VYTIS BAIGĖ METUS

Akad. Skautų leidžiamas žurnalas "Mūsų Vytis" su 6-ju Nr. užbaigė šiuos metus. Pradėtas leisti Vokietijoje šis žurnalas iki pereinamųjų metų buvo spausdinamas rotatoriumi. Nuo šių metų pradžios "MV" pradėtas spausdinti M. Morkūno spaustuve Chicagoje. Per visus metus susidarė per 200 puslapių. Per metus kelis kartus keitė rūbus — puošėsi naujais viršeliais, o ir viduje būta gražių užsklandų bei vaizdų iš skautų akademikų ir šiaip skautiškojo gyvenimo. Pastarasis "MV" numeris yra ypač turiningas ir skirtas Lietuvos Skautų S-gos 35 metų sukakčiai atžymėti.

TAUTINIŲ KORPORACIJŲ SAMBŪRIO SVENČĖ CHICAGOJE

Lapkričio mėn. 14 d. Lietuvių Tautinių Korporacijų Sambūris Chicagoje minėjo 4 metų gyvavimo ir Korp! Neo-Lithuania 31 metų įsisteigimo sukaktuves.

Minėjimas prasidėjo 10 val. ryto pamaldomis Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Pamaldas laikė ir momentui pritaikintą pamokslą pasakė kun. Stašys.

Tą pačią dieną vakare įvyko iškilmingas posėdis Lietuvių Auditorijos salėje. Posėdį pradėjo Tautinių Korporacijų Sambūrio pirmininkas K. Kasakaitis. Savo trumpame žodyje apžvelgęs Korp! Neo-Lithuania istoriją ir jos nuveiktus darbus, glausiai supažindino posėdžio dalyvius su Korporacijų Sambūrio tikslais. Žuvusieji ir mirusieji korporantai pagerbti tylos minute.

Korp! Neo-Lithuania ir Tautinių Korporacijų Sambūrio asmeniška sveikino Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. P. Daužvardis, Chicago Sanitarijos Districto Prezidentas advokatas A. Olis, Korp! Fraternitas Lithuania vardu prof. dr. Oželis, Liet. Karių Sąjungos "Ramovė" vardu pulk. Dabulevičius, Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus — P. Linkus, Laisvės Kovotojų ir Korp! "Jūra" — Gustaitis, Akademijos Skautų S-gos "Vytis" — Vengrys ir Sambūrio "Svieša" — Untulis. Posėdžio prezidentas patiekė pasiūlymą pasiųsti sveikintimus:

Korp! Neo-Lithuania garbės nariui Lietuvos Ministeriui Londone Balučiui, Lietuvos Dipl. Seftui Lozoraičiui, Ministeriui žadeikiui ir VLIK pirmininkui prel. Krupavičiui. Posėdis buvo pradėtas Lietuvos Himnu ir baigtas Gaudemus. Po iškilmingo posėdžio sekė tradicinis alutis, kuris korporantus ir jų svečius valandėlei gražino studentiškon nuotaikon ir praeitin. Po alučio vyko pasilinksminimas.

S. V.

Dr. I. Kurš-Ramunis
Spec. KODIKIŲ ir VAIKŲ LIŪS
VAL: pirmad., trečd. ir penkd.
5-8 v. v.
seštd. 10 v. r. — 1 v. p. p.

Dr. Jaras Ramunis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: antrd. ir ketvird. 7-8.30 v. v.
seštd. 3-5 v. p. p.
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto REpublic 7-1168
Buto: WALbrook 5-3765

PAREIŠKIMAS DEL ATSTOVO SKIRIMO

Atskira nuomonė prie VLIKo 1953. X. 28 d. nutarimo, skirti prie Bonnos vyriausybės "oficialų" VLIKo atstovą.

Atstovas, kokį Bonnos vyriausybė sutinka priimti, neturėtų būti diplomatinio, ne konsularinio Lietuvos atstovo pobūdžio. Jis būtų tik Vakarų Vokietijoje gyvenančių Lietuvos piliečių organizacijų ryšininkas prie Bonnos vyriausybės — tu piliečių kultūriniam, šalpos bei darbo teisės interesams atstovauti.

VLIKas nėra tik V. Vokietijoje gyvenančių Lietuvos piliečių organizacija ir jeigu jis imtųsi kalbamą atstovą parinkti bei skirti — tai tuo pačiu jis degraduotų save į tokios šalpos funkcijos lygį. Iš kitos pusės, VLIKas nėra net kompetentingas nuo savęs primesti atstovą V. Vokietijoje gyvenančių lietuvių bendruomenei, kaip pav., valstybės parlamentas nėra kompetentingas parinkti atskiram valdžiai viršaitį. Kompetencija kalbamojo pobūdžio atstovą parinkti ir jį Bonnos vyriausybė pristatyti neginčytinai priklauso PLB Vokietijos Krašto Valdybai ir VLIKas neprivalėtų tu PLB Vokietijos Krašto Valdybos teisius sau užurpuoti.

Esamomis aplinkybėmis VLIK derėtų padėkoti Bonnos vyriausybę už sutikimą priimti ir pripažinti V. Vokietijoje gyvenančių Lietuvos piliečių reprezentantą-ryšininką ir nurodyti, kad tokį ryšininką Bonnos vyriausybė pristatys PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Kartu mandagiai, bet įakmiai Bonnos vyriausybę, turėtų būti pabrėžta, kad VLIKas jų atsakymą yra taip supratęs, jog kalbamo ryšininko priėmimas jokiu atveju neprejudikuoja nei diplomatinio, nei konsularinio Lietuvos atstovavimo prie Bonnos vyriausybės eventualaus sutvarkymo, dėl kurio ne tik V. Vokietijoje gyvena, bet ir visi lietuviai tebeturi optimistinę viltį, kad jis bus savo laikui teigiamai sutvarkytas.

Priimant dėsines nedviprasmišką Bonnos vyriausybės pasiūlymą, VLIKas bent tuo tarpu turi susilaikyti nuo tolesnės akcijos Bonnoje diplomatinio ar konsularinio atstovavimo reikalu ir palikti tauti Lietuvos diplomatinėms institucijoms. VLIKas turi pripažinti, kad formalūs diplomatiniai ar konsulariniai atstovų paskyrimo aktai negali būti "kondominiumo" objektai ir kad tokie aktai yra diplomatinio organų kompetencijoje, kiek ta jų kompetencija yra priimama kitų atitinkamų vyriausybių. VLIKui derėtų susitarti su LDS, kad, esant galimybei vykdyti tokius aktus, būtų išklausyta VLIKo nuomonė dėl asmenų parinkimo ar kitų su tuo susijusių reikalų, bet VLIKas turi nedviprasmiškai atsisakyti nuo bet kokios separatinės akcijos prie vyriausybių.

Todėl, turint galvoje šiuo metu įmanomo atstovo pobūdį, kategoriškai pasisakau prieš skyrimą VLIKo "oficialaus" atstovo prie Bonnos vyriausybės, kartu atsiribodamas ir nuo eventualių to VLIKo daromo žygio pasekų.

T. Šidiskis,
LTS atstovas VLIKo

PADEKA

"Margučio" radijo programos vedėjas p. Lilija Vanagaitienė, atsisakiusia nuo atlyginimo už Putino "Valdovo sūnaus" pastatymo garšinimą per radiją, ir visam jos štabui Chicago Lietuvių Teatras reiškia širdingą padėką.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anoj uosėj ežero	1.50	Nemunas	2.50
Puigis Andriusis	1.50	St. Kolupaila	2.50
Aukštųjų Simonų Likimas	3.50	Neramu buvo Laisvės Alėjos	1.50
Ieva Simonaitytė	1.50	B. Daubaras	1.50
Anglų kalbos gramatika	2.00	Nusikaltimas ir bausmė I	3.00
J. Kukanauza	2.00	F. M. Dostojevskis	3.00
Anglų kalbos gramatika	1.00	Ora pro nobis	4.00
V. Kamantaukas	1.00	J. Gliada	4.00
Anderseno pasakos	2.00	Pirmoji naktis	1.50
I ir II dalis po	2.00	L. Pirandello	1.50
Arkivysk. J. Matulevičiaus	2.50	Po Tėvynės dangum	2.00
užrašai	2.50	Zodžiai vytės Nemunio.	2.00
Aukso kirvis	2.50	Paveikslai V. Augustino	2.00
Juozas Švalistas	2.50	Petras ir Liucija	1.20
Barabas	2.25	Romain Rolland	1.20
Paer Lagerkvist	2.25	Pasaulio Lietuvių Žinynas	5.00
Baltasis Vilkas	1.00	Anicetas Simutis	5.00
K. Binkis	1.00	Pragaro povalis	3.50
Balutis	1.50	Pirmas rūpestis	2.00
J. J. Bačiūno leidiny	1.50	Jurgis Jankus	2.00
Baltaragio malūnas	2.50	Per Klausulių ulytėlę	2.20
K. Boruta	2.50	Liudas Dovydenas	2.20
Broliai Domeikos	2.50	Pietų vėjėlis	1.60
L. Dovydenas	2.50	Vytė Nemunio	1.60
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Paklydę paukščiai I	2.20
B. Stundžia	2.00	Jurgis Jankus	2.20
Didžiosios atgailos	3.50	Paklydę paukščiai II	2.00
R. Spalis	3.50	Jurgis Jankus	2.00
Džiaukis gyvenimu	0.70	Petras Širvokas	2.70
O. Swett Marden	0.70	Juozas Švalistas	2.70
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Po raganos kirviu	1.50
Stepas Zobarskas	0.80	Jurgis Jankus	1.50
Dali saulytė	1.80	Pabučiavimas	1.50
Eldorado	0.50	Raudonoji melodija	1.00
J. Švalistas	0.50	S. Laucius	1.00
Gyvačių lizdas	2.90	Raudonasis siaubas	1.25
Francois Mauriac	2.90	Salik Vogulov	1.25
Gatvės Berniuko Nuotykių	5.00	Raudonasis Tvanas	1.50
R. Spalis	5.00	Ignas Seinius	1.50
Gimdytoja	1.75	Raudoni batukai	1.50
Francois Mauriac	1.75	Jurgis Savickis	1.50
Giesmės apie Gediminą	2.00	Ramybė man	0.80
B. Sruoga ir V. Petravičius	2.00	J. Kėkštas	0.80
Gintariniai vartai	2.00	Raguos malūnininkas	0.25
N. Masalaite	2.00	V. Tamulaitis	0.25
Gimtojo žodžio baruose	1.50	Sudie, jone Čipse	0.75
P. Jonikas	1.50	James Hilton	0.75
Haufo pasakos I d.	1.75	Strėlė danguje	2.00
Kazimieras Sapieha	2.50	Henrikas Radauskas	2.00
B. Sruoga	2.50	Silkai ir vilkai	1.00
Karoliai	2.50	Runeš Dandieris	1.00
Guy de Maupassant	2.50	Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.00
Kaip jie mus suaudė	1.80	V. Biržika, kiet. virš.	3.00
J. Petraitis	1.80	papr. virš.	2.00
Kuprelis	2.00	Saulės laikrodžiai	1.00
Ignas Seinius	2.00	Henrikas Nagys	1.00
Konopas Valerodas	1.50	San Michael knyga I	2.50
Adomas Mickevičius	1.50	Axel Munthe	2.50
Keliai ir kryžkelės	2.50	San Michael knyga II	2.50
Putinas	2.50	Axel Munthe	2.50
Kaimiečiai	3.00	Šventieji akmenys	2.00
V. S. Raymont I-II-III-IV	3.00	Faustas Kirša	2.00
I ir II dalis	3.00	Šventoji Lietuva	3.00
III ir IV dalis	3.00	Jurgis Savickis	3.00
Kudirkos raštai	5.00	Sventoji Inga	2.50
Kregždutė	1.50	A. Skėma	2.50
A. Rinkūnas	1.50	Sapnų pėdomis	1.00
Krevė Mickevičius	2.00	V. Kėkštas	1.00
Kelias į pasisekimą	2.00	Teresė Neumannaitė	3.00
Grabau - Grabauskas	2.00	J. Burkus	3.00
Kalorijos ir doleriai	2.00	Tarp žalsvų palapinių	3.00
Vilius Bražvilius	2.00	P. Kesiūnas	3.00
Lietuvių Kalbos Istorija	3.00	Tėvų pasakos	1.50
Dr. P. Jonikas	3.00	A. Giedrius	1.50
Lyrika	2.00	Tolmieji kvadratai	2.00
K. Binkis	2.00	J. Grišmanauskas	2.00
Loreta	1.80	Tautosakos Lobynas	3.00
Stasius Būdas	1.80	J. Balys	3.00
Lietuva	2.75	Tomas Nipernadis	2.50
A. Bendorius	2.75	August Gailit	2.50
Laiskai žmonėms	2.00	Tarp pelių ir vyrų	1.25
G. Papini	2.00	John Steinback	1.25
Lietuvių Literatūra	2.00	Tėvųjų pasakos	0.30
Pranas Naujokaitis	2.00	A. Giedrius	0.30
Lietuvių Tautos Kelias	3.00	Ugnies pardavėjas	1.00
M. Biržika	3.00	Balys Rukša	1.00
Red. prof. Skardžius	4.50	Vėlykų pasakos	1.00
Lietuviškos pasakos	2.50	N. Butkienė	1.00
J. Balys	2.50	Vidurnakčio vargonai	1.50
Lietuvių poezijos antologija	6.00	Ceslovas Grincevičius	1.50
J. Aistis ir A. Vaičiulaitis	6.00	Vyturėliai Laukuose	0.75
Lekučio atsiminimai (jaunimui)	1.50	Vikt. Šimaitis	0.75
A. Giedrius	1.50	Trylika nelaimių	1.25
Lietuvių archyvas	3.00	R. Spalis	1.25
Bolševizmo metal	3.00	Vilnius tarp audrų	5.00
Lietuvos Valstybės	0.70	Vaičių knygelė	1.50
Konstitucijos	0.70	M. Valandis	1.50
Lietuva tironų Panėjuose	1.50	Varpai skamba	2.50
B. T. Dirmeikis ir V. Rastenis	1.50	Stasius Būdas	2.50
Jonas Andriusis ir Petras	1.50	Vieneri metalai ir viena savaitė	1.50
Svyrius	1.50	B. Gaidžiūnas	1.50
Mažasis Lietuviškai	2.00	Taupoji Virėja	2.00
Angliškias Žodynas	2.00	Užuovėja	3.50
Vilius Pėteraitis	2.00	M. Katiliškis	3.50
Metigės	1.00	Žmonijos likimas	3.50
B. Pūkelevičiūtė	1.00	V. Bagdonavičius	3.50
Mėnuo vad. medaus	2.50	Žemaitių žemė	1.50
N. Masalaite	2.50	A. Vilainis	1.50
Mesklukas Rudnosiukas	2.00	Žemaitių krikštas	3.50
Vytė Nemunio	2.00	P. Abelkis	3.50
Namai ant smėlio	2.00	Žvaigždėtos naktys	1.00
J. Gliada	2.00	Augustaitis-Vaičiūnė	1.00
Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite		Žmonės ant vieškelio	1.00
		Liudas Dovydenas	1.00

DIRVA, 1272 East 71 St.

Lietuvių Prekybos Namai Chicagoje

Viena moderniausių, lietuvių vadovaujama, baldų ir namų įrengimų prekybos įmonė, užimanti per 15,000 kv. pėdų plotą.

Baldai ir kiti namų įrengimai pristatomi iki 150 mylių už Chicago be jokių primokėjimų.

TELEFUNKEN RADIOJO APARATAI

Europos stotims klausyti, televizijos aparatai, rašomosios mašinėlės lietuvišku raidynu.

Įmonė atidaryta: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. vak.
kitomis dienomis nuo 9 iki 6 val. vak.,
sekmadieniais nuo 10 iki 5 val. vak.

Furniture Center, Inc.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Tel. LIetuvai 2-4226

„Žadėję vadais būti“

BRONYS RAILA

Meilės ir valdžios pagundoms turbūt suklumpa didžiausioji mirtingųjų dalis. Ir ne tik prastų mirtingųjų, bet ir rinktinų, ir kilniųjų, ir kaikiščių šventųjų.

Laimė toms disciplinuotoms tautos, kurios nori būti ir lengvai pasiduoda vedamos: — ten visokios diktatūros gerai išsilaiko. Ir ten nėra vadų perkeliamų, o tik tiek, kiek būtina reikia. Jei per daug atsiranda, tuoj stipresnieji ir suktiesiems kitiems galvas nukapoja ir išdavikais apšaukia.

Bėda individualistinėms tautos, kur vadų visuomet per daug, kur beveik kas galva, tai vadas. „Mano namai — mano pilis“, sako britai. „Anglininkas yra ponas namie“, nuolat didžiuojasi prancūzai. O amerikiečiuose tas jausmas bene už visus stipriausias. Ten vadų visuomet daug, ir kas nuostaba — daugiau ramybės ir gerovės.

Lietuviai, bendru įsitikinimu, taip pat individualistų tauta. Sako, dėl to, kad kiek dar lietuvių išliko nuo Vytauto Didžiojo pliciosios imperijos laikų, tai tie visi palikuonys yra kuni-gaiščių ar karalių kraujo. Tad norinčių vadovauti mums niekad netrūko ir netrūks, bet tos karališkos liaudies užsispyrimas nepasiduoti vadams ir valdovams taip pat nuolat yra atkaklus ir stangrus, kaip plienas. Man rodos, tas yra gerai, nors kartais atneša ir nuostolių, ypač... vadams.

„Kaip niekšai pabėgot“...

Nepatikėsite, bet pasirodo, kad ir Vinco Kudirkos laikais besiskelbiančių vadais arba tokiomis save laikantiems būta daug. Ir taip tokiomis laikais, kuriuos manėme buvus juodžiausiais mūsų tautos istorijoje, kada carų erelis mums neleidė lietuviško rašto, nei druko, nekaltant jau apie visuomeninę ar valstybinę laisvę.

Didesniais ar mažesniais vadais tada save laikė visi bajorai ir, kaip atrodo, maždaug visi kunigai. Vadais arba bent augštesniaisiais ir pateptaisiais jautėsi ar buvo raginami jautis ir visi dar negausūs šviesuoliai, vėliau vadinami inteligentais, iš šiaudinių pastogių per mokslą vargais negalais prasiję į viršesnę socialinę sluogsnį. Maironis savo „Jaunosios Lietuvos“ poemą netrukus kiekvieną tokį šviesuolį ragino būti atgimimo tautos vadu.

Kudirka tai matė, jaudinosi, kentė ir vieną savo itin dramatišką eilėraščių specialiai paskyrė „Lietuvos šviesuoliams“. Taip sakant, tu kiti tamsuolių lūpomis jis paklausė: —

„Kam jūs ėmė suardėt mūsų širdžių ramumą, priminę mums Lietuvą, pareigų šventumą, kur Lietuva tėvynė uždeda ant mūsų? ... O! dėl Lietuvos — šaukiet — negailėkim trūso, auko, pasišventimo! Nesidaukime skriausti rikikams tautos mūsų! Verskim juos pajauti, kad mes gyventi norim! I kovą! Nežūsim! Tik eikite su mumis, mes jums vadais būsim!“

Tada užsiliepsnojo mūsų šalies krūtinės ir stojome prieš

skriaudą žemėlės giminės. Kada gi priešai stvėrė drąskytum, apnikę, jūs, kaip niekšai, pabėgot, mus vienus palikę! Mus iš tėviškės tremia, kalėjimai, o jūs?... kažin, ar matot mūsų pasišventimą“...

Pranašavimai išsipildė

Pamokinantieji Kudirkos eilėraščių, kokias taurias mintis jie beskelbtų, berods, netaikomi pačiais vertingiausiais ar mažiausiais jo kūrybiniais darbais.

Bet šis eilėraštis, kai jį po daugelio metų vėl dabar perskaityčiau, kaip retas kas mane sukrėtė pačiuose skaudžiausiuose nervuose. Ir smegenyse, ir širdyje... Jausta, galvota ir rašyta taip maždaug prieš šešiasdešimt metų. Ir koks pranašas kumas ateičiai! Ir koks atspėjimas, koks atitikimas mūsų dabarties!

Jeigu anuomet tas Kudirkos eilėraštis kažkam galėjo atrodyti lyg perdėtas, daugiau lyg agitacija, įsilvukus į „tamsuolių“ rūbą, raginanti šviesuolius „susiprasti“ ir stoti vyrs į vyrą su atgimstančia šiaudinių pastogių tauta, tai šiaudien jau kruvinai pergyvena teisybę. Šiaudien, po nusiautausio naujo karo, po trigubo, ketverio po net penkiaropi Lietuvos laisvės ir garbės mindžiojimo, po baisiausio ir žiauriausio Tėvynės kūno sudraskymo, — šiaudien tai jau kaip ir išsipildė.

Taip sakydams, nesiplaunu nei vieno dėdos lašo: ir aš pabėgau, net du kartus... Ir neieškau nei vieno pasiteisinimo, nes juos čia rasti per lengva. Tam „jobui“ pakankamai yra dimisijos pulkininkų ir kitokių veikėjų, kurie moka išaiškinti, kad pabėgdamas „išgelbėjom“ lietuvių tautos bent dalį, ir jei visi būtume pabėgę, tai taip būtų „išgelbėję“ ir visą tautą. Nesiteisinu ir asmeniškai, kad gyvas išlikdams, tuo būdu tikėjau kuo kitu dar atsisteiti Kraštui, ar kad nebuvau joks vadas, nei atsakingas pareigūnas, nuo kurio įsakymų niekas nepriklausė. O greičiausia būvau dar per menkas ir per jauną šviesuolį, ir to neginčys bent jau Chicago „Draugas“, kuris daug kartų tvirtino, jog visą laiką esąs buvęs tik nihilistas, griovėjas, tamsus pagonis, atmata...

Vadų smarkavimas

Nepriedėjau ir neketinu prisidėti prie tų nelaimės draugų, kurie iš skaudžiausios tragedijos kartais dabar daro net didvyriškumą nuopelną, o iš chaoso, galvų pametimo ir defetizmo — net naują „visos tautos“ „rezistenciją“ tremtyje...

Maniau ir tebe manau, kad mūsų pagrindinis uždavinys iš čia yra pirmoje eilėje patarnauti Krašto dvasinei ir, kai bus galima, kitokiai rezistencijai, nes ten liko gyventi ir kentėti bent du milijonai lietuvių. Netikiu, tačiau, kad jiems mūsų valdžia jau dabar būtų reikalinga (jei iš viso kada jiems bus reikalinga egziliuotė valdžia...), kaip lygiai netikiu, jog būtų teisinga ir padoru gar-

siai skelbtis, kad štai iš tremties vadovaujame, net su įgaliojimais(!), visai lietuviškajai rezistencijai, vadovaujame Lietuvos laisvės kovai(!), atstovaujame visą tautą ir valstybę, Lietuvos Respublikos vardu darome nutarimus ir per kokį tremties komitetą vykdomė Lietuvos „augščiausių suvereninių organų funkcijas“.

Todėl buvau ir likau ypač vėsus garbei ir autoritetui tų, kurie tremtyje pradėjo nei iš šio, nei iš to primygtinai skelbtis esą mūsų tautos vadais arba savo bendraminčių grupelių tokiomis per spaudą ir susirinkimus apšaukiami. Ir tie vadai kartais ima darytis labai smarkūs. Man atrodo, kad jei turėtų priemonių, tai jie pradėtų kontroliuoti kiekvieną mūsų pieno riemeną ir jei turėtų jau savo policiją, tai tokius „neklauzadas“, kaip mane ar panašius, mažų mažiausia už groty uždarytų arba už kokių jų pačių susigalvotą „vienybės ardyumą“ ar jų pačių sufabrikuotą „išdavimo“ šmeižtą stačiai pakartų.

O aš gal taip ir negalvočiau, jei nebūtų buvę Vinco Kudirkos, kuris tame pat eilėraštyje toliau pasakė ir visu savo gyvenimu tai patvirtino:

„... Mus sykį sukurstę, vienus nepameskit, —
Žadėję vadais būti — tai grįžkit ir veskit!“

Kad būtų mažiau kalakutiško burbuliavimo

Man aišku, kad tas Kudirkos eilėraštis dabar be galo nepatogus skaityti užsienioje. Ir mūsų vakarėliuose visokių ar pro nobis, ora et labora ir kitokių gražiausių eilėraščių girdejav veikėjų, kurie moka išaiškinti, kad pabėgdamas „išgelbėjom“ lietuvių tautos bent dalį, ir jei visi būtume pabėgę, tai taip būtų „išgelbėję“ ir visą tautą.

Neseniai Dirvoje buvo puiki humoreska, kai ant žemės nusileidęs Viešpaties pasiuntinys angelas niekur nebesurado tarp visų Amerikos lietuvių paprasto žmogaus, o vis tik žymius, ir veikėjus, taigi, vis šviesuolius. O, kad jie pasikabintų savo miegamuosiuose kambariuose šį Kudirkos eilėraščių! Jei jau ne dėl ko kito, tai bent dėl sąžinės savikontrolės...

Ir nemanykite, mieli broliai, kad mūsų tautoje nėra šios tragedijos aštraus pajautimo. Esu tikras, kad yra šiaip ir ypač anapus geležinės uždangos. Ir aš pats jau daugybę kartų esu girdėjęs tuos retus paprastus žmonelius, „tamsuolius“ vis prisimenant vieno kito vado ar kokio gerų laikų generolo skambiu ir muzikaliu balsu darytus garsius pareiškimus, jog „mes niekam neatiduosim nei vienos pėdos lietuviškos žemės“. O vėliau viską be kovos atidavusius ir dar patiems padėjusius svarbiausias apsigynimo priemones priešui sulikviduoti.

Ką dėl to buvo galima atsakyti? Gi tik, ką Kudirka jau atsakė prieš šešiasdešimt metų.

Kai nelaimė priartėjo, „Tą sykį“, anot jo poemos žodžių, „jūs garsus klyksmas staiga nustojo, kažin, kur išsislapstė, tartum niekadėjai, ir žadėjimus jūsų išnešiojo vėjai“...

Šį kartą nieko nebeuorėčiau pridėti, tik gal šį paprastą patarimą: daugiau kuklumo su vadovavimu naujai kovai, mažiau klyksmo ir kalakutiško imperikalizmo, beburbuliuojant apie Lietuvos respublikinę valdžią užsienyje.

Tremtyje mažyliai auga be

pieno, be mėsos, be sviesto. Padėk jiems savo auka.

Sveikata Gyvybės ir sveikatos draudimas

Draudimo sutarčių apribojimai

Daugelis apdraustųjų visai nežino, jog jų draudimo sutartys gali būti nutrauktos tuo metu, kai jie daugiausiai reikalingi paramos. Taip vadinama „cancelable policy“ gali būti nutraukta kiekvienu metu, kai bendrovei atrodys rizikinga ja palikti galiojančia (pav. susirgus).

Taip vadinamos „term non-cancelable“ gali būti sustabdytas tuo metu, kai jūs turėsite įmokėti sekantį draudimo įnašą. Tada (bet tik tada) bendrovė gali atsisakyti įnašą priimti ir gali sutartį tuoj pat nutraukti.

„Non-cancelable“ draudimo sutartys yra geriausias, nes bendrovė privalo jas atnaujinti iki tam tikros apdrausitojo asmens amžiaus ribos. Kaikur ta amžiaus riba yra 55 metai, kitur 60 ar 65 metai, priklausomai nuo bendrovės.

Daugumas nedarbingumo draudimo sutarčių turi kabluką, kurį tik nedaugelis tepastebi, būtent: jos išmoka pinigų tik susirgus tokia liga, kuri ligoniui neleidžia aplieisti lovos ar bent gyvenamųjų namų. Ar ligonis yra darbingas, ar ne — tokius draudimo sutartys visai neatsižvelgia. Pav. jei kas apakų ligos pasekoje, pagal tokias draudimo sutartis negaus nei cento, nors ir nieko nepajėgų užsidirbti. Tad vėl atsidėjus peržiūrėti, ar draudimo sutartis neturi „house confining“ ar net „bed-confining“ klauzulės, nes tokiais atvejais galys vaikščioti ligonis negauna nieko.

Laikas, už kurį mokama pašalpa, daugumoje atveju yra ribotas. Geresnėse sutartyse jis ribojamas nuo 5 iki 10 metų. Neriboto laiko, „non-cancelable“, „non-house confining“ draudimo sutartys yra labai brangios (apie \$1000 metams) ir tik nedaugeliu bendrovių išduodamos.

Dėmesio verti momentai sudarant sutartį

1. Tinkamai ir atidžiai peržvelk visas išimtis, kuriais atvejais draudimo sutartis negalioja.

2. Patikrink, kokiomis sąlygomis ir iki kurio laiko galima sutartį pratęsti (amžiaus riba), kas ir kada gali ją nutraukti.

3. Kokie yra apribojimai, įskaitant pinigų sumos apribojimus.

4. Įsisąmonink kiekvieną sutarties žodį ir išsiaiškink kiekvieno žodžio teisinę reikšmę (kuri gali būti visai skirtinga nuo jo kasdieninio vartojimo reikšmės).

5. Į visus neaiškumus pareikalauk raštiško paaiškinimo iš oficialaus bendrovės pareigūno. Atsimink, jog žodiniai paaiškinimai nėra įpareigojantys teisiniai, jei prieštarauja rašytiems dėsiniams. Atmink, jog agento, tarpininkaujancio tarp bendrovės vadovybės ir apdrausitojo, net ir raštu duoti paaiškinimai, gali neįpareigoti bendrovės, jei jie nėra pasirašyti bendrovės vadovybės.

6. Laiku susirūpink sutartimi. Kaip taisyklė, po 55 metų amžiaus jokia bendrovė sutarties nebeišduos. Jei išsiimsi draudimą jaunesniame amžiuje, tai jis žymiai mažiau kainuos metams.

7. Neužmiršk, jog draudimo sutartys „viską duoda didelėmis raidėmis, paprasta kalba; viską tuoj atima mažomis raidėmis ir suka kalba.“ Tame posaky yra labai daug tiesos.

8. Išsiaiškint draudimo sutartį labai ir labai patartina kartu su draudimo srities ekspertu į kryptingai peržiūrėti ir išsiaiškinti galimus kablukus. Nors

DR. J. RAMUNIS, Chicago

tai kainuoja pinigą, bet tuo pačiu tai jus apsaugos nuo veltui išmestų pinigų įgyjant nevertingą draudimą.

9. Išsiaiškint didesnės vertės draudimo sutartį patartina netiesiog iš bendrovės, bet per tais vadinamus „insurance brokers“, kurie geriausiai žino, kokie draudimai išvis egzistuoja, jų gerasias bei blogasias puses, o taip pat ir kurios bendrovės yra sąžiningiausios, mažiausiai įieškančios progų išsisukinėti.

10. Didesnės draudimo bendrovės, kaip taisyklė, yra mažiau priekabios ir sąžiningesnės. Tačiau ir ši taisyklė ne be išimčių; bendrovės didumas jokiu garantijų dar neduoda.

Ar atsiras ašis?

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

bendruomenę kelia Prancūzijoje įvairių nuogastavimų. Bet labiausia juos baugina perspektyva, kad Vokietijoje vėl susitvers 12 divizijų. Juo tolyn, tuo Prancūzijoje ėmė vis labiau reikštis pasipriešinimas „Europos armijai“, kurios idėja yra davusi ne kas kitas, kaip pati Prancūzija. Antra vertus, netenka stebėtis, kad ypač Amerikos Jungtinės Valstybės, kurios neša sunkiausią našą „šaltajame kare“ prieš Sovietų Rusiją, nustoja kantryklauzules, nes tokiais atvejais galys vaikščioti ligonis negauna nieko.

Deja, vienu laiku atrodė, kad taip pat Anglijoje reikiams pavojingos tendencijos, siekiančios net vyriausybės viršūnėse pačiu Churchilliu priešakyje. Britų vadovaujamuose politiniuose sluogsnuose plito sąsitikinimas, kad Kremlius keičias savo politiką, todėl reikią su sovietų vadais žutbut susitikti ir tartis.

Nors amerikiečiai, laimei, nebuvo nuslydę nuo tiesaus kelio, bet spalio mėn. viduryje Maskvai buvo įteikta nauja nota, kuria sovietai buvo kviečiami dalyvauti keturių valstybių užsienio reikalų ministrų konferencijoje Lugano lapkričio 9 d. Kaip toli ėjo įsitikinimas, jog sovietai šį kvietimą, įterptą į gana slydų nuolaidų formulę, priims, galima spręsti iš to, kad tuo metu, kai Churchillis parlamente reikė tam tikrą optimizmą dėl Maskvos politikos, Molotovas jau buvo parengęs atsakymą, kuris sugriovė visas iliuzijas. Sovietai savo nota įvilko į tokias gudrybių formas, jog pasidarė aišku, kad jie jokios konferencijos, o juoba politinio atslūgimo visai nenori. Šį kartą Maskva sugrįžo prie metodų, praktikuotų genialaus budelio valdymo laikais.

Europoje (ir, be abejo, Amerikoje) visai spėjama, kodėl Kremlius taip pasielgė. Labiausia linkstama manyti, kad sovietų vadovybė nusimani, jog kiekvienos derybos, jeigu jas norima baigti susitarimu, turi priversti prie tam tikro kompromiso. Vakarai reikalauja, kad Lugano konferencija apsiribotų Vokietijos ir Austrijos klausimais. Betgi parlamentai rinkimai parodė, kad vakarų Vokietijon sovietai kojos neįkels. Priešingai, jie dar labiau susilpnins savo pozicijas Rytų Vokietijoje, o tolesnėje perspektyvoje ir kitose satelitinėse valstybėse. Kiek sovietų užsienio politikai turi įtakos Kremliaus valdovų kova dėl valdžios, niekas tikrai negali pasakyti. Kaip ten bebūtų, Molotovo

11. Esminė taisyklė: geros, vertingos draudimo sutartys yra brangios. Jei kas siūlo palyginti pigią sutartį, reikia ypatingai atkreipti dėmesį į kiekvieną žodį, ypač kūr formuluojamas kiek skiriasi nuo įprastinių normų.

Baigdamas norėčiau pastebėti, jog bylinėtis su draudimo bendrovėm sunku, net jei tiesiai ir nebūtų jų pusėje. Tokios bylos visada pasiekia patį augščiausį teismą, koks tik toje valstybėje yra pasiekiamas. Tai kainuoja daug laiko, energijos, o taip pat ir pinigų. Abejotinai atveju apdraudimo bendrovė gali leisti į kompromisą nenorėdama bylos pradėti. Tačiau bylą pradėjus, ji tol nesustos bylinėtis, kol laimės ar kada nebebus kur sprendimą skusti.

nota turėjo, mūsų akimis, teigiamų padarinių. Vakary frontas vėl buvo labiau sucentuotas ir Bermudo konferencija turės nustatyti vieną frontą „šaltajame kare“.

Bet jeigu minėjome „vieniną frontą“, turime atkreipti dėmesį į pavojus, kurie gresia pirmoje eilėje iš Prancūzijos pusės. Paryžiuje nusimanoma, kad Bermudė bus reikalaujama skubiai ratifikuoti „Europos Gynybės Bendruomenės“ sutartį. Tarptautinė būklė kategoriškai reikalauja, kad būtų leista dalyvauti atsiginkluoti Vakary Vokietijai, juoba, kad sovietai Rytų Vokietijoje jau yra sudarę „liaudies policijos“ pavidalą kariuomenę, kurios skaičius vertinamas iki 200.000 vyrų.

Bermudo konferencijos akivaizdoje Prancūzijoje vėl atsirado pavojus, kad gali kilti vyriausybės krizė. Išskyrus komunistus, kurie be atodairos yra priešingi „Europos kariuomenei“, visos kitos prancūzų partijos yra susiskaldžiusios. Net

gi tos grupės, kurios remia esamą Lanielio vyriausybę, nėra vieningos. Visoje Prancūzijoje šiuo metu šaukiami mitingai prieš „Europos kariuomenę“. Juose kalba atstovai iš visų partijų, nuo komunistų iki gaulistų. Pats gen. de Gaulle vėl atvažiavo į Paryžių ir ėmė kursviena žodį, ypač kūr formuluojamas kiek skiriasi nuo įprastinių normų.

Baigdamas norėčiau pastebėti, jog bylinėtis su draudimo bendrovėm sunku, net jei tiesiai ir nebūtų jų pusėje. Tokios bylos visada pasiekia patį augščiausį teismą, koks tik toje valstybėje yra pasiekiamas. Tai kainuoja daug laiko, energijos, o taip pat ir pinigų. Abejotinai atveju apdraudimo bendrovė gali leisti į kompromisą nenorėdama bylos pradėti. Tačiau bylą pradėjus, ji tol nesustos bylinėtis, kol laimės ar kada nebebus kur sprendimą skusti.

Prancūzų parlamente artimiausiomis dienomis turi prasidėti debatai dėl užsienio politikos. Turint galvoje susiskaldymą, viešpataujantį tautos atstovybėje, dabartinei Lanielio vyriausybei gali atsirasti visokių pavojų. Jeigu ji atsidurtų mažumoje, vargu ar galėtų įvykti Bermudo konferencija. Tuo atveju Molotovo interview Maskvoje būtų savo tikslo pasiekęs... Bet žilagalvis Herriot, pats būdamas „Europos kariuomenės“ priešininkas, pasakė tiesą, kad prancūzų parlamentas turės pasisakyti lemtingu klausimu. Aišku, kad jeigu dėl prancūzų kaltės bus sužlugdyta „Europos kariuomenė“, Amerika bandys tartis su Vokietija tiesiogiai dėl vokiečių atginklavimo. Paryžiaus dienraštis „Figaro“ išvedė, kad tuo atveju, jeigu nebūsimanti sudaryta Paryžiaus — Bonnos ašis, atsirasianti kita ašis: Washingtonas — Bonna.

New Yorko turistų labiausiai lankoma vieta tapo Jungtinių Tautų pastatas. „The American Association for the United Nations“, privati organizacija, išlaikanti gidus minėtame pastate, pranešė, jog tik per viena savaitę Jungtinės Tautos aplankė 50 tautybių po 5.000 žmonių per dieną.

Here's your chance to
SAVE \$12⁹⁵
A complete Hoover Cleaning ensemble for the price of the Cleaner alone

when you buy this new Model 115

HOOVER
TRIPLE-ACTION CLEANER

About Model 115 Hoover
The ideal cleaner for the modern housewife. Lightweight, compact, easiest to use and to store but every inch a Hoover. Has Hoover's famous Triple-Action cleaning principle — it beats, as it sweeps, as it dries. Gets the deep down grit that other cleaners leave imbedded in the pile. Its gentle vibra-cleaning gives greater life to your floor coverings, keeps colors fresh and new looking much longer. Cleaning tools easily attached.

About the Cleaning Tools
For all above-the-floor cleaning. Help cut your cleaning time in half. Set includes —
1 Converter for quick, easy attachment of hose and tools.
2 Long lightweight, flexible hose.
3 Extension tube.
4 Brush for cleaning and dusting upholstery, drapes, walls, bare floors.
5 Crevice tool for furniture, radiators, etc.

SUOPIS FURNITURE
6921 Wade Park Ave. EX 1-0911

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Nr. 12

Redaguoja: K. Ostrauskas. R. Mieželis ir Vyt. Kavolis. • Red. adresas: Mr. Vyt. Kavolis, 106 Wm. James Hall, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Nr. 12

(IŠ PASIKALBĖJIMO SU L. GRINIUM)

VYT. KAVOLIS

Nuoga ir įgąsdintą naująją mūsų paaima kultūra į savo ramybės. Jos palaidus impulsus išnaudoja ji kaip energiją išsikišimui viso, kas žmogiška. Žmogus lieka amžinai apspręstas to kultūros, kuri jį pavertė žmogumi. Jo asmenybės pagrindai lieka suformuoti jo tėvų kultūros, savo tautos kultūros. Asmenybės žmogiškumas sykiu ir neatskiriama yra ir jo tautiškumas. Tautiškumas paremia žmogiškumą, ir šisai duoda galios tautiškumui. Jie abu drauge priskleidžia, sužydi, užmezga vaisių, ir abu drauge leidžiasi žiūva. Tautiškumas, glūdis

Žmogus priklauso nuo visuomenės kiekviename žingsnyje. Bet nuo jo paties — ir tik nuo jo paties.

jo — priklausio tą visuomenę padaryti tokią, kokiai priklausyti būtų garbė ir geras žmogaus prievolė yra atiduoti visa, ką jis gali, visuomenei, nes tik tuo keliu jis gali pagelbėti sau ir savo palikuonims. Visos bendruomenės laisvas vystymasis yra sąlyga individo laisvam vystymuisi. O tam prasmingam mūsų tikslui atsieti dar reikia pasidaruoti.

Dr. S. Kuzminskas,
Pirmininkas".

UI ZUBKUI,
 JUOZUI ZUBKUI
 užuojautą ir kartu liūdime.
 Valdyba ir Urbanos Skyrius
 *
 I ZUBKUI
 JUOZUI ZUBKUI
 užuojautą reiškia

* Akademinio sporto klubas "Lituanica" valdybą sudaro Zubkus — pirm., V. Germanas — ižd. ir R. Babickas — sekretorius. Sporto klubo nariai yra lietuviai studentai, studijuoją Ilinois universiteto Urbanos apskrityje. Čikagos skyriuose. Klubas dalyvauja krepšinio, futbolo ir kitų sporto šakų sekcijose. Klubas turi ir krepšinio — vadovauja R. D. L. vianskis, tiklinio — V. Germanas, futbolo — A. Pabarskis. Klubas savo veikloje yra stalo ir lauko teniso — A. A. žienis. Klubas savo veikloje yra

Studentus sveikina

tuos pat. mūsų krašto oku-
tos pradžios lietuviškajai
tentijai teko pakelti nepa-
tikėjimą sunki našta. Ji turėjo
tikėtai tęsti mokslus nepalan-
sio sąlygomis, bet ir stoti
vion kovon už lietuvių tau-
teises. Atlikdama šį užda-
sų šviesiu idealizmu ir jau-
iška drąsa, ji pasirodė esan-
erta gražiausiu mūsų pra-
s tradicijų.

diplomatinės Tarnybos vardu
avo paties, aš karštai linkiu
uvių Studentų Sąjungai
gtinėse Amerikos Valstybė-

• •

Mielam Kolegai
 SIGITUI ZUBKUI
 jo mylimam Tėveliui
PROF. DR. JUOZUI ZUBKUI
 mirus, nuosirdžiausią užuojautą reiškia
 "Studentų žodžio" redakcija

Redakatoriaus žodis

K N Y G A
D A I L I N K O
K Ū R I N Y S

— Ateina šventės, ir mes visi, kaip pamišę, lakstysim po krautuves ir išpirksim per visus metus užsilikusius visokius niekniekius — parašę skaitytojas iš Detroito, užsiminę apie mūsų dvasinį menkėjimą ir menkėjimą.

Taip, šventės čia pat. Koks gimnais ar kaimynas, papročių ir gerų norų vedinas, lėks į sausakimais prisigūdusius krautuves, jose pirsks kokį niekniekį, ir šventėms atėjus tau jį dovanos. Tu šypsis, ir taip pat, kol dar neveli, lakstysi po krautuves, ir vėliau neši kokį niekniekį, kad ir jis šypstytųsi.

Visi, gražiais papročiais paremti niekniekių pirkinėjimai, iš mūsų kišenų ištraukia šimtus. Tiesa, jais primenam draugui, kad dar nesam jo užmiršę, bet jie tikrai neatstoja nei mūsų tuo metu rodomo entuziazmo, nei mūsų išleistų nelengvai uždirbtų pinigų. Tie niekniekiai labai greit atsibosta, dažnai jie numetami į kurį rečiau užsukomą kampą, kol galutiniai su jais nepasisveikina sluota...

Jei jau skaitoma, kad atėjus Kalėdų šventėms reikia atsiminti geriausius savo draugus, atsiminkime juos ne niekniekių pirkinėjimu, bet dvasiniu turto. Štai žiūrėkim, knygų lentynos prikrautos lietuviškų knygų, o jų pirkimas savaitė iš savaitės mažėja. — Lietuviai pradėjo skaityti ne knygas, bet tik pinigus... — andai barėsi susirinkime. Tiesa, pinigų, ypač savų skaitymas, nėra jokia nuodėmė. Taigi, gal šventėms atėjus, lietuviška knyga galim prakalbinti visus savo draugus ir tuos, kurie neskaito, ir tuos, kurie skaito. Pabandykim šiais metais apseiti be tų niekniekių, bet daugiau bandykim prakalbinti dvasiniu turto. Protingieji tikrai neužsigaus, bet džiaugsis, o jei silpnesnieji ir suabejos ar toks pasveikinimo būdas geras — nuostolio tikrai jokio nebus.

Mūsų dailininkai skundžiasi, kad patys lietuviai labai mažai domisi jų darbais. Štai ir Dirvos redakcijoje jau metai laiko guli keli dail. Adomo Varno paveiksai. Palyginti, jie pigūs. Ateina vienas kitas, pavarto, pasižiūri, ir išeina. Išeina ir traukia į miesto centrą, kad rimtesnei progai atsiradus reikalinga dovana būtų ne mūsų dailininko paveikslas, bet kokia keistenybė, pašaipiai žiūrinti į lietuvių dvasinį sumenkėjimą. O reikėtų, kada vienas kitas jau turime iš ko pirkti, neužmiršti nei lietuviškos knygos, nei lietuvių dailininko kūrinio. Galim labai lengva sąžinė užmiršti tuos niekniekius, kurie ir mums svetimi ir kuriuos pirkdami jokio lietuviško reikalo neparemiame.

Seniausias ir gražiausias iliustruotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Susipažinti siunčiamas dovanai.

6755 So. Western Ave.
Chicago 36, Ill.

Vardan teisybės

Sakėm tave ginsim, žodžio netesėjom...

J. ŠARKUS

(Tęsinys iš 47 Nr.)

Paskutinis motyvas galėjo pasirodyti svarus 1940 metais, nes mūsų vyriausybė nežinojo, tai ką mes dabar visi žinome ir jau drąsiai galime tvirtinti, jog gerai padaryta, kad tas motyvas nepervertintas. Užtenka prisiminti Lenkijos pavyzdį ir viskas aiškėja be komentarų. Geriausias sąjungininkas, narsiai kariavęs, nesuitiesęs jokiomis kolaboracijomis su priešu, milžiniškas aukas sudėjęs karui laimėti — buvo išduotas; už lenkų tautos laisvę pirkta strateginis menkinis ir slekta sušauptyti keli lašai savojo kraujo. Pagaliau pasirodė, kad ir to negauta, o Lenkijos pardavimas padarytas tik dėl bailumo ir kvailumo.

Tautų narsumui ne gerėtasi, bet prekiauta, už didžiųjų interesus parduoti Varšuvos lenkai, Monte-Casino lenkai, Michailovičius. Karą laimėjusi Anderso armija vėjoj laisvės, gavo emigranto lazda.

Tarptautinio motyvo niekinimą sustiprina dar kitas pavyzdys — Austrija. Ji su siela ir kūnu buvo įsijungusi į karą prieš aliantus, su partiniais ženkliukais žmonių Austrijoje buvo daugiau, negu Weurtemberge, bet Austrija šiandien yra laimingesnė padėtyje, negu Lenkija.

Tai lieka "už karą", bent mano supratimu, vien laisvės gyvimo principas. Tačiau ir šis principas nėra absoliutinis, bet sąlyginis: reikia laisvę ginti ir aukotis, jeigu tai įmanoma, jeigu yra nors šokių tokių vilčių laimėti arba jei iš to yra bent kokia nauda. Nepritegta laisvę padaryti stabu ir beprasmėjam jam aukoti žmonių gyvybes. Laisvė nėra pati sau viena, kaip dvasia, atsisijusi nuo žmogaus, nuo tautos, bet yra tik kartu su tauta. Tauta kariauja už savo laisvę, už tą kurią turi, arba kurios siekia; o jeigu negalima laisvės nei pasiekti, nei apginti, tai kam tos aukos? Tas laisvės nevertas, kuris jos negina galėdamas, bet jeigu negali ginti, tada jis nepakaltinamas. Geriau laisvam mirti, negu vergauti — yra tik laisvės brangumo pavaizdavimas, o įvykdyti šį principą gali tik paskiros asmenybės, bet ne visa tauta. Dar nebuvo pasaulyje ir tikrai nebus tokio atsitikimo, kada visa tauta, vergijos akivaizdoje, savanoriškai nusižudytų. Gyvybės instinktas taip stiprus, kad žmogus laikosi įsikibęs į gyvenimą paskutinėmis jėgomis ir bjauriausioje vergijoje. Asmuo, kuriam tenka spręsti kitų žmonių gyvybės ar mirties klausimus, negali vadovautis kraštutiniais sentimentais, bet gyvenimiška logika, artimo meile ir gyvenimišku atsakomybės jausmu žmonėms, kurių likimą jis turi savo rankose.

Motyvai prieš karą:

1. Jėgų santykis. Be didesnių išvedžiojimų visiems aišku, kad maža Lietuvos kariuomenė, menkai ginkluota, prieš gausias, gerai ginkluotas ir šarvuotas sovietų divizijas, yra lygi beveik nuliui. Jokių pagelbininkų, jokių sąjungininkų nėra, atsisotė vieni prieš kitus absoliučiai neturime jokių galimybių laimėti.

2. Strateginė padėtis. Sienos su Rusija ir eventualiai su Latvija yra atviros, jokių gamtos kliūčių, terėna lygi kaip stalas. Toms sienoms ginti reikia mažiausia 100 divizijų, bet ne kelių divizijų. Bet ir daug kariuomenės turint ši maža teritorija labai sunku

ginti, nes (pridėjus dar laisvą priėjimą iš jūros) yra iš visų pusių priešo apsupta, vienu užsimojimu lengvai perskrendama, visa iškart bombarduojama ir didžiausiais pabūkiais apšaudoma.

3. Mobilizacija. Priešas jau sustojęs prie sienos ir iš dalies jau viduje (igulos). Nespėjame sumobilizuoti ir nespėjame sutelkti kariuomenės kautynių laukuose, arba teisingiau, kautynių kryptyse, nes visos teritorijos, su tiek kariuomenės, negalime užimti. Atmetus ultimatumą ir paskelbus mobilizaciją, priešas tuojau pradės pulsti žemėje ir ore, susisiekimas iškart nutraukiamas, mažai kas iš atsarginių suspės atvykti į mobilizacijos vietas. Dėl oro puolimų, jau mobilizavimosi vietose bus nuostolių ir labai abejotina ar pavyks sudaryti kautynių vienetus ir išlaikyti žmones nuo panikos, nuo pakrikimo. Jeigu pagaliau ir pavyktų suformuoti, kad ir nepilnus batalionus ir pulkus, tai jie galėtų veikti tik pavieniui, be bendros vadovybės arba pagal iš anksto duotą nurodymą, arba pagal dalinių vadų atsakomybę ir supratimą.

4. Vadovavimas. Kautynės. Geležinkeliai suardyti, telefono-teleg. ryšiai nutraukti, susisiekimas sauskeliais ir oru apsunkintas; dauguma miestų dega, nes būdami be priešlėktuvinės apsaugos, prieš laisvai bombarduojami; daug civilių žmonių užmušti ir sužeisti; neturėdami kur slėptis nuo oro puolimų, minios panikio bėga iš miesto. Nei vyriausios valdžios kraštui, nei kariuomenės vadovybės kariuomenės joks bendras vadovavimas neįmanomas. Išvystę mobilizavimosi vietų pėsti kovos vienetai, pakeliami prieš šarvuotus apsupami ir naikinami arba imami į belaisvę. Jokia mūsų krašto vietovė neteikia galimumo geresniam ir ilgesniam pasipriešinimui. Joks organizuotas pasitraukimas į svetimą teritoriją neįmanomas. Tik pavieni asmenys ir kariuomenės, šaulių bei policijos dalinėliai, išnaudojami tamsų ir miškų, gali pasiekti Vokietijos sieną.

5. Nuostoliai. Apie 100000 kariuomenės, šaulių ir policijos būtų žuvę, sužeisti ir paimiti į nelaisvę. Apgrauti miestai, galbūt daug žuvusių ir sužeistų civilių.

Ar viešojo opinija tuomet nekaltintų vyriausybės, kad pasėkė Suomiją, o ne Čekiją. Suomijos siena su Rusija yra ištisa gamtinė tvirtovė, sudaryta iš miškų, ežerų ir uolų. Ežerų plotą su siauromis uolotomis tarpėremis 10 žmonių gali sekmingiau ginti, negu atvirą tokį pat plotą 1000 žmonių; tokioje vietoje viena divizija gali atstoti keliasdešimt divizijų, dėl to suomiai ir galėjo kurį laiką gintis. Tuo tarpu Čekoslovakija, būdama nepalyginamai stipresnė už Suomiją, bet panašioje strateginėje padėtyje, kaip ir mes, nuo gynybos, kaip beprasmiško, atsisakė. Aš nesu sutikęs čekių, kad jie savo vyriausybę už tai kaltintų; priešingai, jie smerkė Lidicą, kaip pacius užstrauktą nelaimę, be-tikslį žmonių žudymą. Manau, kad beprasmiškų nuostolių motyvas nulėmė ir mūsų vyriausybės sprendimą "prieš karą".

Be šių sumintų svarbesnių motyvų, buvo dar laiko ir įvykių motyvai. Reikia vėl grįžti į 1940 metus ir atsiminti, kad mes ką dabar žinom, tada nežinojom. Prisiminkim tik mūsų pačių įvairius spėjimus, prileidimus, viltis,

Karas tebeina, teisingiau, dar tik prasideda, nežinia kokia bus jo tolimesnė eiga ir kas bus laimėtoju. Sovietų taktika su-prantama: stovėti nuosaliai nuo karo ir laukti kol Europa tarpusaviam kare nusikamuos, o tuomet jau suduoti lemiamąjį smūgį. Tuo tarpu tik ruošiasi tam atvejui, gerina išieties pozicijas. Dėl to okupacijos tikslas, bent tuo tarpu, gali būti daugiau karinis, negu politinis. Nenorėdami blogai nuteikti kitas Europos valstybes nuo greitos sovietizacijos gal susilaikys. Žodžiu ir sutartimi Nepriklausomybę garantuoja, sudaro įspūdį, kad tuo tarpu nori tik užtikrinti sau Pabaltijį kariniu požiūriu. Ne sovietų pas, žadais ir jų patvarumu tikima, bet kad pažadai išplaukia iš gyvenamojo momento aplinkybių — prileidimai įtikimi; nors ir suvaržyta, bet Nepriklausomybė, atrodo, dar turėsime. Daugiausia viltasi laiku: taip greitai sovietai didelių permainų nepadarys, svarbu išlaikyti, taupyti jėgas, kol prasidės palankūs išsigelbėjimui įvykiai. Tiesa, ultimatumo šurkštumas ir okupacijos forma kelią didelį nerimą, bet niekad neįsivaizduota tokio brutalaus ir staigumo, kokių po okupacijos tuojau pradėta naikinti Nepriklausoma Lietuva.

Tokių prileistųjų vyriausybės svarstymų išvada būtų ši: nusprendę pasipriešinti sovietų okupacijai, mes iškart turim didžiulius žmonių ir turto nuostolius ir iškart nustojam Nepriklausomybę (pavyzdys — Lenkija), o prisiėmę okupaciją, mes tikimės šiek tiek tokių nepriklausomybės, neturim nuostolių (Čekija); turint vilčių, kad pasauliniai įvykiai ir laikas padėtų pakeis, šis sprendimas, atrodo, bus mažiausia blogybė. Sprendimas "už karą" yra desperatiškas šokimas į bedugnę. Jeigu vyriausybė tuomet būtų turėjusi vaizdą, kokį mes dabar turim, gal būtų pasirinkusi geriau šokimą į bedugnę, negu atviromis akimis eiti į pragarą.

Baigiant tenka dar pasakyti keli žodžiai dėl suomių mito: suomiai gynėse, suomiai apsigynė, suomiai laimėjo... Tai klaidingas įsitikinimas — suomiai pralaimėjo sovietams ir pirmą ir antrą karą, nustojo teritorijos, turėjo pasirašyti tokias sutartis, kokias sovietai jiems diktavo. Ir kodėl visad pavyzdžiu imama Suomija, o niekad Lenkija? Lenkija nemažiau narsiai kariavo ir nemažiau verta pagarbos, kaip Suomija. Vien dėl to, kad Suomija yra dar laisva valstybė, o Lenkijos padėtis lygi okupacijai. Tai kolektyvo psichologinis bruožas: nusveria ne jama yra pakankamai.

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — išsimokėtina. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau. V. BARTKUS. Adr.: 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-6716.

LIETUVIŲ DIENOS

Iliustruotas mėnesinis žurnalas, leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis, užsiskaitomas visiems. "Lietuvių Dienos" duoda kiekvienam numerį per 40 puošnių, įdomių ir aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo ir veiklos. "Lietuvių Dienų" kiekvienam numerį skaitytojas ras įdomių ir aktualių straipsnių, beletristikos ir informacinės medžiagos iš pasaulio, lietuvių gyvenimo. "Lietuvių Dienos" turi anglų kalbų skyrių, parašai po nuotraukomis duodami abi kalbos, todėl šis žurnalas prieinamas ir čia gimusiems bei kitataučiams. "Lietuvių Dienų" vienas numeris siunčiamas susipažinti nemokamai, prisiuntus savo adresą. Metinė prenumerata 4.00 dol. Administracijos adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

AKADEMINIAME PASAULYJE

(Atkelta iš 4-to pusl.)

pasiekę gražius rezultatus. Neseniai įvykusioje išvykoje į Toronto klubo krepšininkai turėjo draugiškas rungtynes su Amerikos lietuvių krepšinio meistrų Toronto Vytimi ir, gražiai sužaidę, tepralošė jas tik vieno metimo skirtumu 58:56.

Baltų Studentų bendrąbutyje prie Godesbergo netoli Bonnos (gyvena lietuvių studentai: Černius, Kempka, Uleckas, Gelžinis, Aukštinkalnis ir Gintautas.

Studentų Gairės, Liet. Stud. S-gos biuletenis, pradėta leisti spaustuvelyje (Dirvos). Biuletenį šiuo metu redaguoja L. Grižnys ir P. Joga. Sąjungos narių biuletenį gauna nemokamai, nariai gali jį už 1 dol. metams užsisakyti P. Jogos adresu (1615 E. 77 St., Cleveland 3, Ohio).

Los Angeles skyriui šiuo metu priklauso jau 23 nariai. Buvo suruošę tradicinį Inium Semestri (kur gi kiti skyriai?). o lapkričio 14 d. klausys prof. M. Biržiškos paskaitos. Gruodžio 5 d. žada suorganizuoti ekskursiją į garsiąją Mount Palomar observatoriją.

I. Namajuskaitė baigė Northwestern univ. Chicagoje biologines chemijos magistro laipsnį. Studijuodama buvo ir profesorius asistentė.

A. Bendoriūtė, New York, iškėlė už J. Blekaičio.

New York studentų ateitininkų naują valdybą sudaro A. Baužinskaitė (pirmin.), A. Pūpius, D. Stasiukynaitė, R. Kraučeliūnaitė, D. Kraučeliūnaitė.

D. Barmutė, studijuojanti biznį Bostono univ., yra Birutės skautų draugovės draugininkė.

A. Teinys, ASS Bostono skyriaus pirmininkas, studijuoją techniką.

A. Melnikas, Detroito studentų skyriaus pirmininkas, yra baigęs meno akademiją Romoje, o šiais metais už savo darbą

"Cristo e morto" gavo pirmąją premiją Detroito Meno Instituto religinio meno parodoje. Šiuo metu rengia dekoracijas Detroito skautų statomam "Vincui Kudirkai".

Centro Valdybos posėdis įvyko lapkričio 15 d. Bostone. Buvo svarstyta visuotinio suvažiavimo, įvykstančio sausio 2-3 dd. New York, darbotvarkė. Jame pratomama surengti pavyzdinį skyriaus susirinkimą, kelių komisijų posėdžius (metraščio ir šalpos), įvairius pranešimus bei pramogas. Baltų Stud. Federacijos pirm. K. Kudžma pranešė, kad Federacija bandys savo veiklą praplėsti ir į skyrius. Svarstytas studentų pro memoria Amerikos lietuvių kongresui.

R. Norvaišaitė ir L. Nikolskytė pakviestos į CV darbo sekretoriatą Bostone.

Akademinės prosvaitės. Tokiu vardu Drauge pasirodė studentų skyrius. Redaktoriui pasirašo V. Kleiza, buv. stud. atkų sekretorius, kuris jau ir anksčiau Drauge aprašinėdavo studentiškus įvykius ir suvažiavimus.

J. Smulkštys Illinois univ. Urbanijoje rašo magistro laipsnį gauti tezė apie Lietuvos aneksaciją 1940 m.

L. Luinytė yra Pax Romana universiteto skyriaus paskirta supažindinti naujai atvykusius į Illinois univ. studentus užsieniečius.

Vyties korporacijos nauju pirmininku Urbanijoje išrinktas A. Dundzila. Seniau buvo V. Lapatinskas. Narių skyrius turi apie 20.

LSS New Yorko Skyrius buvo paskelbęs LSS nariams konkursą tema "Kaip aš savo profesijoje galiu geriausiai prisidėti prie Lietuvos atstatymo". Jury komisija, susidedanti iš A.

Sešplaukio, Dr. Viliamo, K. Čerkeiliūno, R. Ošlapo ir R. Kežio, lapkričio 24 d. įvykusiame posėdyje įvertino gautus 7 rašinius ir trims iš jų paskyrė premijas: pirmoji vieta (\$50) teko B. Maženiui, gyv. Čikagoje; antroji (\$30) — Vyt. Kavoliui, gyv. Cambridge, Mass.; trečioji (\$20) — J. Bilėnui, gyv. Brooklyne.

Philadelphia. Lapkričio 1 d. įvyko Philadelphia lietuvių studentų skyriaus visuotinas susirinkimas. Dalyvavo beveik visi skyriaus nariai (20 studentų). Išrinkta nauja valdyba: A. Gečiauskas (pirm.), A. Aleknaite (vicepirm. ir įžd.) ir S. Jurskytė (sekr.). Naująją revizijos komisiją sudaro B. Čikotas, A. Klimas, O. Šeštokaite.

Valdyba numato šaukti susirinkimus maždaug kas 4 savaites, į kuriuos bus kviečiami su paskaitomis vietos intelektualai. Ketinama suruošti ir keli pasilinksminimai. Susirinkimo metu taip pat paaiškėjo, jog tikimasi gan gausiai dalyvauti studentų studijų dienosose Clevelande.

APDRAUDOS PATARNAVIMAS

MAŠINŲ, GAISRO, GYVYBES

Milioni žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar Jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali Jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą.

Perkant ar pratęsiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasitelkiate

PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Tel. LO 1-7795

FARM BUREAU
INSURANCE COS.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Life Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.

HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

ELEKTRINIAI DŽIOVINTUVAI MAŽIAU KAINUOJA!

Viena iš didelių priežasčių, kodėl Elektrinius džiovintuvus greičiausiai pasirenka šeimininkės yra ta, kad perkant jie kainuoja mažiau negu kitos rūšys, įskaitant ir įjungimą.

Pridėkit dar, kad Elektrinius džiovintuvus lengva ir ekonomiškai naudoti, ir jūs galite pamatyti, kodėl jie yra pasirenkami trijų prieš vieną šeimininkę visam krašte.

Paruošti išlaisvinti jus nuo skalbimo dienos vargų. Elektriniai džiovintuvai yra visiškai automatiniai ir be hipnos. Naudodami tik 100% svary patikimą karštį Elektriniai džiovintuvai palieka drabužius minkštus, švelnius ir baltus.

Kodėl nesužinoti dar šiandien patogumus, modernaus, automatiško Elektrinio drabužių džiovintuvo.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES" ALL HIT TUNES

Mornings at 10 — WICA and WGAR — Monday through Friday

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

EISENHOWERIS NEPARODO AISKIOS POLITIKOS

Korespondentai iš Washing-
no rašo apie JAV ambasadoriaus
Maskvoje pranešimus, kad ten
Malenkovas nepajėgia įsigalėti,
kad liaudyje eina bruzdėjimas,
kad Beria šalininkai pasalomis
judė, ir kad gali būti nušalintas
ir kitas Rusijos triumvirato na-
rys — Molotovas. Visa tai rodo
Sovietų vidaus nepastovią pa-
dėtį. Korespondentų teigimu,
prezidentas Eisenhower galėtų
daug laimėti prieš Sovietus, kei-
čiant dabartinę politiką į griež-
tesnę ir pradėti vadovauti, kada
Kremlius užimtą rūpėsia.

Mes ankščiau rašėme, kad Ei-
senhower, po Stalino mirties,
nedarė žygių savo įtakos sustip-
rinimui, imantis griežtos, pla-
ningos politikos. Tą Washingtono
korespondentai kartoją da-
bar, matyt laukė ir nesulaukė
ir Eisenhowerio nieko griežtes-
nio ir tikresnio.

Niekad jokiam kitam prezi-
dentui pastaraisiais laikais ne-
buvo tokios progos. Pirmutinė
proga buvo Stalinui mirus, nes
ankščiau buvo aiškiai kalbama,
kad jam mirus, komunizmas
gali būti sukrėstas iš pagrindų.
Tas įvyko. Jau ir Berio nėra.
Tačiau, nė vienos progos, sako
korespondentai, Eisenhoweris
neišnaudojo.

Valstybės sekretoriaus Dulles
skelbtas planas drąsinti paverg-
tas tautas sukilimams taip ir
išnyko. Rusijoje įvykus didelėms
permainoms, neišnaudotos pro-
gos pasibaigė. Nežinant dar ar
Malenkovas išsilaikys, tuoj sku-
bėta įsikviesti su juo paliaubų,
siūlyta visokios derybės ir pa-
simatymai. Tiesa, Eisenhoweris
susilaikė, tačiau skelbė, kad
laiką iš Sovietų parodant "ge-
rų norų", ir Malenkovui reikėjo
tik pirštu pamoti. Churchillis ir
dabar veržiasi į Kremlių vykti,
ir galbūt po pasimatymo su Ei-
senhoweriu Bermudos saloje,
vyks.

Pavergtų kraštų egzistencinės vy-
riausybės ragino Eisenhowerį
reikalauti laisvų rinkimų jų ša-
lyse. Bet jokio žygio tuo kla-
simu nedaryta. Toks reikalavi-
mas būtų nors nuotakia paverg-
tose tautose pakėlęs.

Kokios Azijos nori?

Visokiausios pastangos dėta
baigti Korėjos karą, duodant
sovietams vėl sustiprėti viduje,
Kinijos komunistams ir šiaurės
Korėjos raudoniejiems atsik-
vėpti ir stiprintis tolimesniems
veiksmams. Dabar, Sovietams
spaudžiant priimti komunistinę
Kiniją į UN, atsakoma, jeigu
Sovietai ir Kinija parodytų su-
kalbamumo žymių, tas būtų ga-
lima padaryti, baigiant Formo-
zos ir kinų nacionalistų klau-
simą Kinijos komunistų naudai.

Washingtonas neturi jokios
rimtos politikos Azijos atžvil-
giu. Daug kas susirūpinę, kad
neturima bendro plano, o vei-
kiant tik apsiginant, kada ko-
munistai rodo agresyvumą, nie-
ko neatsiekama.

Sakoma, vienas augštas Ame-
rikos valdininkas Formozėje
pasakė: "Mes amerikiečiai pri-
valom apsispręsti, kokios Azi-
jos mes norim — ar draugingos
vakarams, ar komunistų kont-
roliuojamos. Kas atsitiks For-
mozėje arba pačioje Kinijoje,
tas nusvers Azijos ateitį. Be
laisvos Kinijos visa Azija bus
mums dingusi".

Washingtono kalbama, kad,
aišku, to siekiant reikia galvoti
apie nacionalistų sugrįžimą į Ki-
nijos žemyną. Tai programa,
kuri turi apimti JAV karinę pa-
galbą, ekonominę paramą. Dabar
atliekami tam tikri žygiai For-
mozėje, sako, neturi būti tai-

komi tik 9,000,000 pačios tos
salos gyventojų, bet visai Azi-
jai. Prieš darant žygius, mes
privalom apsispręsti kokios Azi-
jos mes norim. Jeigu norim
laisvos Azijos, privalo būti lais-
va Kinija — sako padėtį su-
prantantieji.

Per daug bauginimų

Prezidento Eisenhowerio tu-
rimas platus patyrimas tarptau-
tiniuose ir kariniuose klau-
simuose jau galėjo kur nors pasi-
reikšti. Tačiau dalykai slenka
sena vaga ir Washingtono nie-
ko naujo nedaroma. Gi tie, ku-
riems rūpi sulaukyti galimą
Amerikos ryžtingumą ir veiks-
mus, šitaip skubina baiginti:

"Trumanas turėjo atvirus ke-
lius, kurie Eisenhoweriui jau
uždaryti. Trumanas galėjo So-
vietams pagrasyti atominiu ka-
ru, kas būtų Sovietus privertę
sušvelnėti, arba privesti prie
atominio nusiginklavimo bei
atominės kontrolės įvedimo. Ei-
senhoweris to daryti jau nega-
li, nes Amerikos grasinimai ato-
miniu karu gali atsišaukti iš So-
vietų tuo pačiu".

Davę sovietams atomines pa-
slaptis, tiesioginiai ir vogtais
keliais, atsiėmę Stalino mirties
sukrėtimu, ir padrasinti
Malenkovo pasakymais Sovietų
vandenilio bombos bandymais,
Sovietų draugai Amerikoje sku-
binasi surišti Amerikai rankas,
kad tik nesimtytų jokio žygio
prieš Malenkovą, laukdami jo
"gerų norų".

Kam turi būti dėkingas?

Klastingi patarėjai, kurie su-
kėlė aplink Eisenhowerį tik-
rą, kad Eisenhoweris privalo
būti dėkingas "nepartiniam de-
mokratams", kurie jį išrinko.
Jis neprivalas aiškiai respubli-
konų partijos programą vykdyti,
kad tie jo rinkėjai nebūtų
sukiršinti. Reikia skaitytis su
demokratais, kas ir daroma, lai-
kant valdiškose vietose daugy-
bę tų pačių tranų, kurie yra
gudrūs kaip vilkai.

Buvęs Roosevelt ir Trumano
administracijos įvairiose parei-
gose, vėliau Slaptos Tarnybos
direktorius Walter Bedell Smith,
buvo paskirtas vienu iš sekre-
torių Valstybės Departamente
prie Dulles, kuriam Dulles pa-
vedė tą departamentą. Bet dau-
gybė senų Achesono skirtų už-
sienyje diplomatų ir atstovybių
tarnautojų laikosi savo vietose,
ir jie ten saugiai jausdamiesi,
varo kenksmingą darbą ne tik
respublikonų partijai, bet ir
valstybei.

Washingtono dalykus žinan-
tieji šitaip nusako: "Eisenho-
weris buvo išrinktas padaugė-
jusių balsuotojų skaičiaus, ku-
rie ankstyvesniais rinkimais,
nemėgdami respublikonų kandi-
dato Dewey, nėjo už jį balsuoti,
ir nenorėjo balsuoti už Roose-
veltą, vėliau už Trumaną".

Kai senatorius Taft buvo gy-
vas, sako korespondentai, Ei-
senhoweriui geriau sekėsi. Tai
buvo keistas supuolimas, kad
tuo žmogum, kurį Eisenhoweris
nuo prezidentystės nustūmė, vė-
liau juo rėmėsi.

Eisenhoweris lapkričio pra-
džioje keistai pasijelgė su savo
partija, kada atsisakė skatinti
balsuoti už respublikonų kan-
didatus į kongresą ir gubernato-
rius.

Kada buvo iškelta panaujin-
tas Sovietų šnipo White skan-
dalas Eisenhoweris vėl pasisku-
bino užtarti Trumaną, kuris tą
White kėlė į augštas vietas,
nors buvo įspėtas, apie jo išda-
vikišką veiklą.

Eina gandai, kad pramonin-
kas Wilsonas, Eisenhowerio pa-
rinktas krašto apsaugos sekre-

PAREIŠKIMAS

Nesigilindamas į visą prie-
žastis, dėl kurių pajieškomas
autorius, sukūręs "Bandymai
Brooklyno mokykloje" ir kitus
straipsnius ir po jais pasirašęs
kaip "Vienas iš tėvų", besitei-
raujantiems pareiškiu, kad tie
straipsniai tikrai ne mano ra-
šyti, redaguoti, ir patikinu, kad
nė faktų tam reikalui niekam
nesu suteikęs.

Čia mums, mokytojams, lieka
vis neaišku, kas pagaliau tiek
vienus, tiek kitus aprašo, žino
mokyklų veiklą, jų praeitį ir net
kaikuriuos biografinius asmenų
bruožus.

Man būtų įdomu žinoti, ar
tuos straipsnius rašantysis yra
mūsų tarpe, ar įsijungęs į mo-
kyklų išlaikymą ir numatęs to
darbo nemesti; ar tik laikinai
prišokęs arčiau liutuanistinio są-
jūdžio ir, atitinkamai padirga-
vęs, vėl atsitolins nuo tų reika-
lų, kuriuos ėmėsi savaip nagri-
nėti.

Taipgi nežinia, ar rašantysis
buvo bandęs savo straipsnius
keliamus klausimus bei fak-
tus pakankamai išsprendi čia,
vietoje, ar buvo suėjęs į kon-
taktą su komitetais ir mokyklų
(šeštadienines ir kasdienines)
vadovais bei mokytojų tarybo-
mis.

Linkėtina, kad suminėtais
klausimais prabilantysis ir mus,
mokytojus, išvardindamas, ne-
vengtų pasisakyti bei pasirašy-
ti, kas jis yra. Tada būtų gali-
ma su autorium ir čia, vietoje,
ir spaudoje pasikalbėti.

B. Kulyš

1953. XI. 18.

torius, gali atsistatydinti. Jo
vieton, sakoma, būtų pakviestas
generolas Lucius D. Clay. Jis
dabar yra laisvas, turi tarnybą
privatinėje pramonėje ir yra
vienas iš artimiausių Eisenho-
werio neoficialių patarėjų.

Labiausia Eisenhoweriui rei-
kalingi geri patarėjai, ne kenks-
mingi klaidintojai. Ir reikia,
kad jis mokėtų atskirti pelus
nuo grūdų.

Šiaip, tai 1956 metais jis iš-
eis iš prezidento pareigų nieko
daugiau nepalikęs, kaip tik savo
portretą Baltuose Rūmuose.

DIRVĄ UZSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo
laukti nei metų, nei mėnesio
pabaigos!

Gruodžio pradžioje nauja programa bus paruošta Clevelando mo-
terų klubams ir organizacijoms. Spalvuotos fotografijos su Miss
Mary Donahue paaiškinimais, atpasakos Clevelando klubų 17
moterų kelionę po Vid. ir Pietų Ameriką. Tai kelionė lektuvu,
Cleveland Press ruošta ir apmokėta, užtruko 24 dienas. Buvo
aplankyti 6 Pietų Amerikos kraštai ir Puerto Rico.
Miss Donahue išvyko kaip Cleveland Coca-Cola Bottling Co.
atstovė, kad vėliau savo išpuodius ir papasakotų clevelandiečiams
apie Pietų Amerikos kraštus. Suinteresuoti Miss Donahue pro-
gramą prašome kreiptis į The Cleveland Coca-Cola Bottling Co.,
3705 Carnegie Ave., Cleveland 15, ar šaukite kompanijos Public
Relations Department EXpress 1-7665.

Clevelande APLINKĖSE

DIRVOS VAKARAS

įvykęs lapkričio mėn. 15 d. pra-
ėjo graži pasisėkimu. Progra-
mos vedėjas Dirvos redaktorius
B. Gaidžiūnas pristatė dramos
aktorių Vitalį Žukauską. Ir rei-
kia pripažinti, kad tokioms pa-
reigos jį turi didelių gabumų.
Jis greit svečius palenkė dėme-
siui, nevargino banaliu juoku,
davė vyksius ir prasmingų vaiz-
dėlių.

Koncertinė vakaro dalį atliko
solistė N. Aukštuolienė ir stu-
dencių trio: R. Malcanaitė, N.
Bartuškaitė ir I. Žilinskaitė.
Akompanavo R. Brazaitienė.
Ypač buvo miela matyti naują
dainos junginį — studencių trio.
Reikia manyti, kad studentės,
turinčios gražius balsus, ir to-
liau vogdamos laiką iš brangaus
laisvalaikio dainuos ne tik cle-
velandiečiams.

Visi programos dalyviai, į sce-
ną iššaukiant ir studencių trio
vadovą Alg. Bielskų, gavo gėlių
ir dovanų.

Prie Dirvos vakaro pasiseki-
mo labai daug prisidėjo gausūs
svečiai — seni ir jauni Dirvos
bičiuliai. Visiems ačiū. Ypač ačiū
tiems, kurie ne tik į vakarą
atėjo, bet rėmė darbą ir bufeto
gerybėmis. Didelė padėka pri-
klauso rengimo komisiškai ir
gausios talkininkės-talkinini-
kams: p.p. Abraitienė, Braziū-
lienė, Blumentalienė, Cicėnė-
nei, Chmieliauskienė, Čiuberkie-
nei, Eidukevičienė, Gasparaitie-
nei, Gaidžiūnienė, Kasakaitie-
nei, Karpienė, Laikūnienė, Ma-
cijauskienė, Mockuvienei, Oren-
tinei, Pautenienė, Raulinaitie-
nei, Salasevičienė, Sandargie-
nei, Sukurevičienė, Sakalienė,
Šulgienei ir Skrebulytei; As-
trauskiui, Blinstrubui, Cicėnui,
Dučmannui, Dabrilai, Karpiui,
Mačiui, Orentui, Puskunigui,
Salasevičiui, Sagui ir Urbšai-
čiui.

LIETUVOS KARIUMENĖS KORĖJAI-SAVANORIAI

Gyveną Clevelande arba jo
priemiestuose, prašomi suteik-
ti apie save šias žinias: vardą
ir pavardę, dabartinį adresą ir
telefono numerį. Tokias žinias
prašomi suteikti ir Klaipėdos
laisvinimo žygio dalyviai. Žinios
reikalingos atsisteigusiai Lietu-
vos Kariuomenės Savanorių-Kū-
rėjų Sąjungai. Žinias prašoma

siųsti: Vytautui A. Braziuliui,
1439 E. 63rd Street, Cleveland
3, Ohio. Telefonas EX 1-9785
(skambinti po pietų 5-7 val.).

MALONUS LIETUVI!

Pirmą kartą Lietuvių Sąjun-
gos JAV nariai susirenka į Cle-
velandą pasvarstyti savo tauti-
nių ir visuomeninių problemų.
Jaunatviškas užsidegimas nu-
gali didelius kelių atstumus ir
nepagali kelioningumą. Tačiau
to dar negana. Suvažiavimui rei-
kalinga patalpos, susidaro visa
eilė įvairių organizacinių išlai-
dų. Rengėjai būdami nepajėgūs
padengti visas išlaidas kreipia-
si į Jus prašydami nors kuklia
auka paremti lietuviškos stu-
dentijos žygius ir siekimus ga-
limai geriau pasirengti ateities
darbui.

Aukus prašome siųsti vietos
skyriaus pirmininko adresu:
Pranas Joga, 1615 E. 77th St.
Cleveland 3, Ohio.

Suvažiavimo Rengėjai

AR NE JUMS ŠIS B u i c k M e r c u r y Studebaker ir Chvrolet?

Pasirinkit, kuris Jums
patinka iš šių puikių maši-
nų gaudami jas labai leng-
vom ir prieinamom išsimo-
kėjimo sąlygom įvairiuose
jų modeliuose.

Daug antros rankos ma-

šinų.

Šaukite šių firmų atstovą:

Jonas Žemaitis,
517 E. 117 St.,
Telef. PO 1-5958

CLEVELANDO STUDENTAMS

Kiekvienas vietos skyriaus
narys yra įpareigojamas daly-
vauti studijų dienose. Tėbūnie
mūsų šimtaprocentinis pasiro-
dymas, kad mes domimės mūsų
pačių gyvenimą liečiančiais kla-
simais.

PIRMIEJI AUKOTOJAI

Lietuvių Studentų Sąjungos
veiklai paremti gautos pirmo-
sios aukos:

"Ateities" Klubas\$20.00
Neolitučiai 10.00
P. Milašius 5.00
Aukotojams reikiame nuo-
sirdžiausią padėką. Tikimės, kad
ir daugiau organizacijų bei pa-
vienių asmenų paseks šiuo gra-
žiu pavyzdžiu.

KARTOJAMAS DIRIGENTAS

Emilio Skujenieko komedijos
"Dirigentas" vaidinimas, pra-
ėjęs dideliu pasisekimu, prašant
pakartojamos.

Šįkart vaidinimas įvyks sek-
madienį, lapkričio 29 d. 6 val.
vakaro Emmanuel parapijos sa-
lėje, 2928 Scranton Rd., Sey-
mour Ave. kaimas. Salė pasie-
kiama važiuojant W. 25 gatve
iki Seymour arba Scranton Rd.
iki Seymour.

Įėjimas aukojant nemažiau 1
dol., vaikams iki 16 m. — 50 ct.
Po vaidinimo pobūvio nebus.

Lietuviams, kaip ir premjero-
je, specialiai paruoštos progra-
mos su lietuvišku turinio atpa-
sakojimu. Gaunamas prie įėjimo.

SALPOS BŪRELIO METINĖS

Clevelando 143 būrelis pradė-
jo šelpimo darbą 1952 m. rug-
sėjo mėn. Visi būrelio nariai per
tuos metus yra įmokėję po \$20.

Kalėdų švenčių proga būrelis
atskirai suaukojo mokiniui do-
vanų 16 dol.

Visos sąskaitos, kvitai ir su-

srašinėjimas duota patikrinti
vyriausiam būrelio nariui p. K.
Zukui.

Nuo rugsėjo mėn. 143 būre-
lis pradėjo antruosius šelpimo
metus. 19 narių liko tie patys.
Išstojus p. St. Zydavičienė, jos
vietą maloniai sutiko užimti
Felicija Jasiniavičienė. Taigi da-
bartiniai pastovūs nariai yra
šie:

N. Gargasienė, B. Pračkienė,
V. Striugienė, R. Čiapulienė, R.
Čiuberkienė, I. Dabkienė, A.
Sandargienė, J. Dabulevičienė,
A. Juodienė, J. Garla, P. Stra-
vinskis, E. Kersnauskas, J.
Dunduras, L. Banevičius, V. Ja-
nuškis, J. Janušienė, K. Zu-
kas, B. Zukienė, F. Jasiniaviče-
nė, B. Daukantiene.

Būreliui vadovauja B. Dau-
kantiene (telef. HE 2-1137).

SUSILAUKE SŪNAUS

R. ir D. Degesiai susilaukė
antrojo sūnaus — Gintaro-Ed-
vardo.

IDOMUS POBOVIS LIETUVIŲ SALEJE

Amerikos Lietuvių Piliečių
Klubas kviečia visus narius ir
nares atsilankyti gruodžio mėn.
4 d. į Lietuvos salę. Bus rodo-
ma filmas iš Kessleko degtinės
kompanijos. Po filmo svečiai
bus nemokamai vaišinami. Pra-
džia 8 val. kviečia klubo vedė-
jas P. Šukys.

PARDUODA VAIKŲ BALDUS

lova, matracas, maudyklė, vai-
ko vežimo įrenginiai, supuok-
lės ir daug kitų.

Kreiptis: 6101 Luther Ave.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

vienam, dviem ar trimis asme-
nims išnuomojami kambariai su
baldais. Gali naudotis virtuvė.

8001 Whitehorn Ave.,
SW 1-4920

GASAS džiovina drabužius greičiau kaip 1/5 kainos!

Gasas pradeda džiovinti jūsų drabužius nuo pat jūsų džiovintuvo užvedimo. Svarus
karštas oras švelniai perpučia jūsų drabužius... jie išdžiūva labai greitai!
Ir viskas, kiek jums kainuoja džiovinti jūsų drabužius šiuo greitu, patogiu būdu
yra tik centas už vieng kartą! Palyginkit tai su kitais! Jūs atrasite, kad tai yra tik
penkta dalis kitų naudojimo kainos — dažnai dar mažiau! Ir jūs sutaupote ne
tik vieng kartą, — bet visuomet kai naudojate savo džiovintuvą! Po kelių metų nuo
dabar — jūs vis dar taupysit.

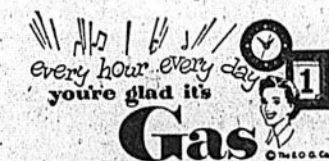
TAIP PAT SUTAU PYKIT ĮRENGIMO IŠLAIDAS DARANT!

Visa pristatymo kaina, paprastas įju-
gimas ir garantija GASO džiovintuvui
yra žymiai mažiau, kaip kitų rūšių.
Dažniausiai visa įrengimo kaina yra
įskaitoma skelbiamoj gaso džiovintuvo
kainoj.

...ir ŽIŪREKIT!

Balti ir spalvuoti lieka kaip nauji!

Baltos medžiagos džiovintos jūsų GASO
džiovintuve būna taip pat sniego bal-
tumo, kaip jos buvo prieš įdedant. Spal-
vos taip pat lieka šviesos ir ryškios.

Šaukite GASO SKALBINIŲ DŽIOVINTUVĄ ir džiau kitės ramybe

nuo virvių tiesimo...
nuo sunkių skalbinių krepšių kilnojamo...
nuo drabužių kabinimo ir nuėmimo...
nuo virvės apraizgyto rūšio ar kurio
kamborio!

Panaikinkit speliojimus iš džiovintuvo pirkimo... Pameginkit prieš perkant!

Šaukite bet kurį iš šių svarbiausių GASO
DŽIOVINTUVŲ įjungti jūsų namuose
NEMOKAMAM IŠMEGINIMUI:

AEC Apex Bendix Blackstone
Caloric Hamilton Kenmore Norge
Roper Speed Queen Thor Whirlpool

THE EAST OHIO GAS COMPANY

See Ethel Jackson on "Women's Window"—Monday through Friday, 1:00 P.M.—WEWS, Channel 5

Clevelande IR APYLINKĖSE

STUDIJŲ DIENŲ INFORMACIJOS

Studijų dienos vyksta "Ansel Cafe" salėje (1066 Ansel Rd. ir Medina Ave.) šia tvarka:

Penktadienį 10-11 val. kalba Ald. Augustinavičius ir A. Sužiedėlis (Washington). 3-6 val. Vyta. Kavolis (Cambridge).

Šeštadienį, 9-12 val. K. Ostauskas (Philadelphia) ir B. Mačiūka (Chicago). 2-5 val. L. Grinius (S. Bend), A. Banevičius (Boston), K. Keblikas (Brooklyn) ir A. Barzdukas (Cleveland). Moderatorius V. Adamkavičius (Urbana). Po kiekvieno referato seks diskusijos iškeltois mintimis.

Visi besidomintieji šiandieninėms studentijos gyvenimo aktualijomis prašomi atsilankyti į posėdžius.

STUDIJŲ DIENŲ IŠKILMINGAS UŽBAIGIMAS

Lapkr. 28 d. (šeštadienį) 6 val. vakaro Cathedral Latin School auditorijoje, kuri daugeliui clevelandiečių lietuvių yra gerai žinoma, nes ten vyko bent pora minėjimų, įvyksta studijų dienų iškilmingas užbaigimas su įdomia menine programa. Įėjimas visiems laisvas.

Salė pasiekama E. 105 St. arba Euclid Ave. autobusais išlipant prie E. 105 arba E. 107 St., sustojimų. Iš ten paeiti iki 2056 E. 107 St. Vykstantiems savo mašinomis yra didelė aikštė mašinoms pastatyti.

Clevelandiečiai, parodykite svečiams, kad domimės studentijos reikalais ir gausiai atsilankyme į šią šventę.

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

sutraukė per 200 clevelandiečių. Minėjimui vadovavo A. Jonaitis. Kalbėjo: Latvių atstovas, St. Barzdukas, K. Zukas, V. Nagius, J. Urbšaitis, J. Daugėla, A. Braziulis, V. Braziulis ir Talit-Kelpša. Meninę dalį atliko Čiurlionio ansamblio vyrų choras iš pildęs karines dainas. Deklamavo J. Stempuzis ir B. Auginas.

LANKĖSI BALF PIRMINKAS

BALF pirminkas kun. Končius lankėsi Clevelande ir Lietuvių salėje padarė aktualiais klausimais pranešimą.

Pirminko nuomone pagal naują bilį į Ameriką dar galės atvykti apie 3000 lietuvių. Kad jie atvyktų reikia gerai pasirūpinti. Manoma, kad prieš Kalėdas jau bus išdirbtos affidavitų formos. Taip pat paaiškės ir visos kitos galimybės.

TAUTINĖS SĄJUNGOS METINIS SUSIRINKIMAS

Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas šaukiamas gruodžio mėn. 12 d. Lietuvių salėje. Bus aptariama skyriaus tolimesnė veikla, padarytas metinis pranešimas ir renkama nauja skyriaus valdyba. Po susirinkimo įvyks bendros skyriaus narių vaišės. Visi nariai iš anksto kviečiami tą dieną susirinkimui rezervuoti. Susirinkimo pradžia 6 val. 30 min. vakaro.

KALĖDINIAI IR NAUJŲJŲ METŲ SVEIKINIMAI

su Lietuvių darželio žiemos vaizdu gaunami Dirvoje. Nepamiršk iš anksto nusipirkti ir artimųjų jais pasveikinti.

PARDUODAMAS PIANINAS

Geras, kaštuoja tik \$20.00. Šaukti: UT 1-7741

PELNYTAS PASISEKIMAS

Cleveland Folk Arts Association, kuri yra garsi tarptautiniais liaudies meno festivaliais, lapkričio 15, Carter viešbutyje surengė Clevelando kultūrininkams ir tautybių atstovams iškilmingus pietus, kuriuose lietuvių atstovavo A. Damušis ir muz. A. Mikulskis su poniu.

Iškilnėse apie tautybių kultūrinį bendradarbiavimą kalbėjo Cleveland Press vyr. redaktorius Louis Seltzer. Garbės svečių tarpe buvo Fenn ir Baldwin. Wallace kolegijų prezidentas, mokyklų vyr. inspektorius, viešųjų bibliotekų direktorius, Ymcas ir Ywcas bei Tarptautinio Instituto vedėjai. Apie 500 tautybių atstovus, supilaukusius iškilmes, netikėtai šiltu žodžiu pasveikino naujasis Clevelando miesto mayoras Anthony J. Celebrezze.

Iškilnėms vadovavo žinomas tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo šalininkas amerikietis žurnalistas Theodore Andrius.

Meninę programą atliko vengrų kamerinis trio, slovakų solistė, skotas savo originalia triūba pagrojo liaudies melodijų. Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. Mikulskio, padainavo keturias dainas su kanklių orkestru, kurios sukėlė didžiulį susidomėjimą mūsų liaudies menu ir Lietuva.

P. J. ŽIŪRYS IR PONIA

Padėkos šventės savaitgalį aplankys Philadelphia, New York ir kt. vietas. Ponia Žiūrienės sūnus iš Philadelphiajos persikelia dirbti į Bostoną.

ATVYKSTA ST. GRABLIAUSKAS

Vokiškų radio Koerting aparatų atstovas St. Grabliauskas, iš Boston, Mass., į Clevelandą atvyksta šią savaitę.

PIGIAI PARDUODAMI NAMAI

Tarp Superior ir St. Clair, netoli East 79 St. dviejų šeimų, 6 kambarių kiekvienas. Garažas. Cemento įvažiavimas.

Didelis vienos šeimos, į šiaurę nuo Superior. Gaso šildymas. Garažas. Pigus.

Ray Nausneris
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

KOJINĖS. SUKNELĖS. MARŠKNIAI. BLIUŽĖS.
MEGZTUKAI. APATINIAI.

EZELLA DRESS SHOP

7011 Superior Avenue EX 1-8653

Dvigubai duodam ženklus antradieniais
Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

GERIAUSIA KALĖDINIŲ DOVANŲ KRAUTUVĖ

Odiniai ir visi kitokie batai

JAMES SHOE STORE

7041 Superior Ave.

MES TURIM GERIAUSIŲ BATŲ VISIEMS

Duodame ir keičiame Eagle Stamps.

Turim gražių lovoms užstiesalų, pagalvių, staltiesių

Kalėdiniam įpakavime.

DAR ŠIANDIEN ATEIK Į MOSŲ KRAUTUVĖ

WOLFS FABRICS

7012 Superior Ave. EN 1-3764

MES DUODAME EAGLE STAMPS IR IŠKEIČIAME
KNYGUTES.

STEPONO NASVYČIO 70 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Čiurlionio ansamblis rengia savo garbės nario Stepono Nasvyčio 70 metų amžiaus sukakties minėjimą, kuris įvyks gruodžio mėn. 5 d.

Šiuo reikalu informacijas teikia ansamblio vicepirmininkas Jonas Citavičius, telef. SW 1-8394).

Daktaro J. Sukarevičiaus PAKEISTOS PRIEMIMO VALANDOS

Dabar ligonys priimami kasdien, išskyrus šeštadienius, nuo 9 val. ryto iki 11 val. ir nuo 5 val. vakaro iki 8 val. vakaro. Atskirais atvejais pagal susitarimą telefonu SW 1-5555. Kabineto adresas: 1252 East 82 Street.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Du kambariai ir virtuvė. Lietuvių rajone.

HE 1-2716

Specialiai savaitgaliui

Portugalės silkės 3 už 49

c. Portugalijos sardinės

be kaulų ir odos 4 už 39 c.

Daniškos žuvys alyvoj 4 už

99 c. Žuvų ikrai, chalva ir

importuoti saldainiai. Visa

kosher rūšies Salami dešra

75 c. Alus ir vynas išsineš-

ti. Galima susikabinti vo-

kiškai.

999 E. 105 ST. GL 1-9444

Friendly FLOWER Shope

Gražiausios gėlės įvairiems reikams. Saldainiai, papuošalai dovanoms. Lietuviškos kalėdinės atvirutės.

Išparduodamos palmės po \$5.00

Atidaryta nuo 10 ryto iki 8 v. vak.

Duodame Eagle Stamps

6901 SUPERIOR AVE.

Telef.: HE 1-6339

SLA 14 KUOPOS SUSIRINKIMAS

įvyksta gruodžio mėn. 1 d. 7:30 val. vakaro Lietuvių salėje.

Bus Centro Valdybos kandidatų nominacijos, kuopos valdybos rinkimai ir pranešimas iš Lietuvių Kongreso.

Visus prašome būtinai dalyvauti.

Valdyba

NAUJA "VAIDYLOS VALDYBA

Susirinkimas įvyko lapkričio 15 d. Dalyviai iš klausė laikinosios valdybos pirmininko ir meno vadovo pranešimus, išrinko naują valdybą: Zenonas Dučmanas pirmininkas, Elvyra Apanavičiūtė sekretorė, Aleksandras Paškonis administratorius, Romas Apanavičius išdininkas ir Joana Peterienė narė. Į kontroles komisiją išrinkta: Petras Balčiūnas, P. Venclauskas ir Emilis Skujeniekas.

PARDUODAMI NAMAI

Mūrinis, dviejų šeimų ir medinis dviejų šeimų. Prie abiejų namų yra garažai dviem mašinoms.

Prieinama kaina. Lietuvių apgyventam rajone.

P. J. KERSIS — tel.: MA 1-1773

DIDELIS PASIRINKIMAS

naujų — vartotų televizijos aparatų

už \$35.00 galite gauti gražų vartotą televizijos aparatą su garantijomis.

Nereikalaujame jokio įmokėjimo. Ateikite ir patys nustatykite kiek galite įmesti mums mokėti. Taip pat pas mus galite gauti visokių rūšių baldų, šaldytuvų, virtuvinių, skalbiamųjų mašinų ir t.t.

Duodame dideles nuolaidas! Ateikite į naują lituvišką krautuvę 6113 St. Clair gatvė ir įsitikinkite.

C. & F. INTERNATIONAL STORES
Tel. HE 1-8602.

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs renginiai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

6921 Wade Park EX 1-0911

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

ILLUMINATING CO.

Clevelando Electric Illuminating Co. prezidentas Elmer L. Lindseth paskelbė, kad ši kompanija pasiekė 1.000.000 ištisinių darbo valandų be jokios pertraukos. Buvęs geriausias rekordas 980.000 darbo valandų, 1952 m. Illuminating Co. iš Greater Cleveland Safety Council gavo Outstanding Safety Achievement Award ir daug kitų dovanų. Illuminating Co. taip pat dalyvavo ir filme "Pole-top Rescue".

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

Sviesus, šiltas, vienam asmeniui. East 80 gatvė. Šaukti: SW 1-5308 šeštadieniais po 4 val. ir sekmadieniais po 10 val.

NAMŲ REMONTAS, DAŽYMC BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rickus, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 1505 Addison Rd.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.

Telef.: MA 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėje

706 Superior Ave.

TEL. HE 2-0144

Bet kurio laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums.

Modernūs portretai, vestuvių, šeimyninių, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų
Išsiskaidžių fotografas, dabar
CLEVELANDE.

NAUJA REAL ESTATE ĮSTAIGA

Kiekvienas gaus greitą ir teisingą patarimą. Todėl turintieji ką parduoti ar mainyti, norintieji namus ar ūkius pirkti, kreipkitės:

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.

TEL. HE 2-2922

Namų telefonas: EV 1-1952 ir Savininkas A. Kazakevičius

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

moteriai. Galima virti ir skalbti. \$7,00 savaitėi.

683 Lakeview Rd.

(prie St. Clair Ave.)

telef.: MU 1-7801

PIX BEVERACE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai,

vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Turime Baltos Meškos alų.

Parengiama vestuvėms, ballams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atidara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

2%

ON YOUR SAVINGS

WE WELCOME YOUR SAVINGS

GERESNĖ ATEITI!

Taupymas yra užsitikrinimas geresnės ateities.

Lietuvių Banko taupymas yra saugus, kiekviena knygutė Federal Insurance Corp. yra apdrausta \$10.000.

Už indėlius mokama 2 1/2 %.

Darbo laikas labai patogus.

Jūs galite kreiptis ir penktadieniais nuo 4:30 iki 6 val. vakaro, o šeštadieniais iki 12 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų
ORO VEDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykite savo kaimynystės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON

FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

DIRVA

★★★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6244. Redaktorius Belys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: Garfield 1-7406).

Lietuviškos priedermės

Nesėjęs nepjausi...

Visi norime turėti gerų lietuviškų laikraščių. Norime, kad jie būtų įdomūs paskaityti, duotų svarbių ir reikalingų žinių iš lietuviško gyvenimo, duotų straipsnių mūsų smegenims pajudinti. Pagaliau, kad jie būtų gražūs pažiūrėti.

Norime, kad tokia būtų ir mūsų DIRVA. DIRVA labiau...

Ji jau beveik visai jaunas laikraštis. Per kelias dešimtis metų ji išeina Amerikoje. Vadinasi, kiekvieną gali įtikinti, kad DIRVA yra pastovus ir rimtas laikraštis. Ji nepriklauso prie tų, kurie gimė, pavargę ir mirė. Ji gyvena ir ruošiasi dar ilgai gyventi. Ji buvo, yra ir bus visuomet reikalinga lietuviams Amerikoje.

Toks yra mano nuosėdas linkėjimas DIRVAI. Ją visuomet, kiek išgalėdamas paremdavau, paremiu ir stengsiuosi ateityje paremti.

Pažiūrėję į praeitį, turbūt nerasime nieko kito, kas taip stipriai būtų palaikę ir išlaikę lietuvių Amerikoje, kaip spauda. Kai tik čia gimė pirmieji lietuviški laikraščiai, tuojau pagyveno lietuviškas gyvenimas. Be lietuviškos spaudos, to lietuviško gyvenimo kaip ir nebuvo, nors palaidų lietuvių jau daug tūkstančių buvo atvykę iš Lietuvos.

O kai pasirodė lietuviški laikraščiai, su jais, kaip grybai po lietaus, ėmė dygti ir visokios lietuviškos draugijos. Laikraštis augino bendrą mintį, kėlė bendrą idėją, palaikė geriausių ryši tarp išsiblaškiusių tautiečių, davė pasitikėjimo, vilties, pažadino tautinę garbę, nešė šviesą ir mokė... Tą laikraštį tebedaro ir dabar.

Laikraščiai mūsų pirmiesiems imigrantams įdiegė ir tautinę sąmonę, svarbiausią lietuvių gyvenime, kurią iš senosios gimtinės anais laikais tik retas čia atsiveždavo.

Tokia buvo mūsų lietuviškų laikraščių didelė reikšmė praeityje.

O ar šiais laikais tas spaudos vaidmuo yra jau išnykęs, ar pasikeitęs?

Trumpai galima atsakyti — NE! Ne tik neišnyko, ne tik žymiai nieku nepasikeitė, bet gal dar daugiau suaktyvėjo.

Per paskutinius dvejus, trejus dešimtmečius lietuviškų laikraščių skaitytojų skaičius buvo pradėjęs mažėti. Svarbiausia gal dėl to, kad vyresnieji, pastovieji skaitytojai išmirė, o gyvenimas dėl visokių priežasčių čia taip klostėsi, kad ne visuomet, o gal geriausiai sakius, tik retai sūnūs ir dukterys be atnaujinando prenumeratą tų laikraščių, kuriuos su džiaugsmu ir meile skaitydavo jų tėvai ir motinos.

Dabar atvyko apie trejetas dešėtų tūkstančių naujų lietuvių iš Europos. Taigi, mes galėjome su gera viltimi laukti, kad bus ir mūsų laikraščiams daug tūkstančių naujų skaitytojų. Atrodo, kad visi laikraščiai tų naujų skaitytojų kiek gavo,

J. J. BACINAS, Tabor Farm

vieni daugiau, kiti mažiau, bet niekas nesako, kad jų atsirado daug, niekas negalėtų tvirtinti, kad visi atvykę suaugę lietuvių būtų tapę mūsų lietuviškos spaudos skaitytojais ir rėmėjais.

Beveik visi laikraščiai savo turiniu pasikeitė, jų kalba smarkiai pagerėjo, pagrozėjo, nors mes dažnai su pagrindu galime nusiskųsti, kad vietomis gal per daug sumandėjo. Tačiau galima tikėtis, kad su laiku visa išsilygins...

Laikraščio reikšmė pasiliko ta pati — jungti lietuvių, palaikyti jų lietuvišką dvasią, interesavimąsi lietuvių dalykais, informuoti apie visokių lietuviškų organizacijų veiklą. Dar daugiau — raginti lietuvių nenusiminti, tikėti Lietuvos laisvės atstatymu, burtis sunkiai ir gal ilgai kovai dėl jos nepriklausomybės atgavimo.

Pasirakau čia paprastais žodžiais, bet man rodo, kad juose yra viskas, ko mes norime iš geros lietuviškos spaudos ir kokią ją turime ir galime padaryti.

Žmonės yra visokių pažiūrų, tai suprantama, kad ir laikraščiai yra visokie.

DIRVA iš senovės buvo nepartinis Amerikos lietuvių tautiečių laikraštis. Tam vėliau kalbininkai sugalvojo kitą žodį — tautininkai. Man atrodo, kad tai yra visiškai tas pats. Jei tų žodžių reikšmės kiek ir skirtųsi, tai dvasia ta pati.

DIRVA daug yra padariusi mūsų tautiečiams arba tautininkams. Jos ilgamečio redaktorius Kazio Karpius nuopelnai yra visiems mums žinomi. Tikėkime, kad ji toje pat dvasioje gyvens ir toliau, nes tai nemirtingoji lietuviška dvasia. Galima priklausyti visokioms politinėms partijoms, ir į Dievą galima melstis visokiomis kalbomis lygiai gerai, bet būti geru lietuviu — reiškia, lietuviškai kalbėti, jausti ir mastyti.

Niekas kitas taip DIRVOS nepalaikys, kaip mes, senieji ir jaunieji tautiečiai. Mūsų DIRVA, kaip ir kiekviena dirva... nesėjęs — nepjausi. Reikia ja arti, akėti, sėti, auginti, o tada tik galima pjauti ir turėti gerų vaisių. Pagalvokime, ar mes viską mūsų DIRVAI darome taip, kaip darbštus ir išmintingus ūkininkus....

VALSTYBĖS SEKRETORIUS LATVIAMS

Latvijos Nepriklausomybės proga valstybės sekretorius J. F. Dulles latvių tautai pasveikino šiais žodžiais:

"Prieš trisdešimt penkeris metus latvių tauta laimėjo nepriklausomybę. Nepriklausomo gyvenimo metais Latvijos Respublika visam pasauliui parodė, kokią žymią pažangą ji gali padaryti savarankiško valdymo ir žmonių gerovės puoselėjimo srityse, kai laisvė egzistuoja.

"Mes, amerikiečiai, ilgai atjaučiamė dabartinės latvių tautos kančias po žiauriu sovietinio imperializmo jungu. Aš naujojuosi šia proga perduoti latvių tautai šilčiausius amerikiečių simpatijos jausmus.

"Jungtinės Valstybės niekada nepripažino jėga įvykdytos Latvijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Mes tvirtai tikime, kad santykiai tarpe tautų, nežiūrint ar jos būtų didelės, ar mažos, privalo būti pagrįsti teisingumu ir laisvo sutarimo dėsniais. Mes esame įsitikinę, kad vyriausybės, kurias žmonės laisvai pasirinko, vėl atsikels ir kad pagrindinės žmogaus teisės bus atstatytos milijonams žmonių tose srityse, kur tos teisės šiandien jiems yra paneigtos.

"Su Dievo pagalba ir su dvasine bei moraline tautos stiprybe, Latvija išskentės pergyvens šias tamsias priespaudos dienas ir vėl užims jai teisėtai priklausantią vietą laisvoje Europos tautų bendruomenėje."

Irgi informacijos...

"Eltos Informacijoje", Vliko Vykdomosios Tarybos Informacijos Tarnybos leidžiamame biuletenyje, Nr. 31 (159), pirmoje vietoje įdėtas rašinys, pavadinamas "Europa — svarbus mūsų laisvinimo veiklos baras". Rašinys, atrodo, reiškia kažkieno privačią nuomonę, nes jo gale yra neva parašas: "is" (Karvelis?). Jame plačiai įrodinėjama, kodėl Vlikas turi pasilikti Europoje. Nors atviriau to nepareiškiama, bet iš visų motyvų matyti, kad autorius yra už pasilikimą ne apskritai Europoje, o konkrečiai Vokietijoje, t. y., ten pat, kur ir dabar yra.

Tai nėra jokia informacija, o tik samprotavimai bei įtikinėjimai, su kuriais daugeliu atvejų būtų galima ir sutikti, nors ne visi nurodyti motyvai galėtų išlaikyti kritiką. Šiuo atveju norime atkreipti dėmesį tik į vieną iš tų motyvų, kuris, deja, jei ir duoda kokios nors informacijos, tai visiškai klaidinančios. Autorius "is" teigia:

"Kadangi 8,000 mūsų tautiečių gyvena Vokietijoje, kadangi didelė dalis mūsų tautinių rūpesčių ir aspiracijų reiškiamą čia, tad ir nuolatinis kontaktas su Vokietijos įstaigomis nepašalinamas. Nors dalis tokių darbo jau atliekama mūsų PLB Vokietijos krašto valdybos, tačiau dar daugiau klausimų realizuoti paliekama mūsų Užsienių Reikalų Tarnybai. Kad vokiečiai jos atstovą priima, yra jau didelės reikšmės faktas. Tokie atstovų svarbus ne tiek jo rangas ar titulas, kiek pati jo veikla. Kad šiomis dienomis kai kas iš Amerikos pasisakė prieš tokio atstovo skyrimą, yra būdingas faktas, jog iš Amerikos tikros pažetis negalima pramatyti ir įvertinti; ir tai kaip tik sudaro vieną iš daugelio įrodymų, jog lietuviškai politikai Europoje tegalima vadovauti tik iš Europos. Atstovo klausimo aktualumas šiomis dienomis dar padidėjo, kai per vokiečių spaudą nuaidėjo skelbimas, kurio DP (Deutsche Partei), viena iš koalicinių Vokietijos vyriausybės partijų, rengia vyriausybės pasiūlymą, kuris pareigotų, praplėstus užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos reikalams skyrių, pavesti Landsmannschaftams užmegzti su egziliu veiksniais derybas dėl Vokietijos Rytų sienų. Nors tokiose derybose, jei jos iš viso įvyktų, atstovai oficialiai, turbūt, nedalyvautų, tačiau jų buvimas svaris ir ten gali atsiliepti. Tad turint latviams ir estams atstovus, o mums nuo tokio atsisakius, mes atsiduriame toli gražu nelygioje padėtyje."

Kad PLB krašto valdyba rū-

pinasi vietos įstaigose 8,000 Vokietijoje gyvenančių lietuvių reikalais, yra visai natūralu. Kad toji valdyba nėra kompetentinga rūpintis visos Lietuvos reikalais, savaime aišku. Tad aišku ir tai, koki klausimai lieka rūpinti Vlikui, jo Vykdomajai Tarnybai apskritai ir jo Užsienių Reikalų Tarnybai specialiai. Tačiau argi tie klausimai, kuriais natūraliai dera rūpintis Užsienių Reikalų Tarnybos vardu besivadinančiai institucijai, yra sprendžiami tik su Vokietijos vyriausbe? Aišku, ne. Priešingai, dabartinėse aplinkybėse su Vokietijos vyriausbe dar labai mažai jei iš viso ką tegalima išspręsti. Tad šis motyvas yra labai silpnas paremti Vliko buvimui kaip tik Vokietijoje. Žinoma, kadangi Vlikas negali būti "visuresantis", tai iš esmės ne taip svarbu, kurią iš daugelio vietų jis pasirenka, bet tą pasirinkimą tegali lemti visoki kiti motyvai, bet ne svarbumas būti ko artimiausiam kontakte specialiai su Vokietijos (Vakarų Vokietijos) vyriausbe.

Toliaus "is" informuoja, kad Vokietijos vyriausybė priima Užs. Reikalų Tarnybos atstovą, ir tai jau esąs didelės reikšmės faktas. Kiek mums teko patirti, tai ligi šiol Vokietijos Užsienių Reikalų Ministerijos pareigūnai yra priėmę pasikalbėti ir dabartinį ir ankstesnius Vliko URT valdytojus, bet tai visiškai nereiškia, kad jau yra priimamas nuolatinis Lietuvos atstovas, akredituotas prie Vokietijos vyriausybės Lietuvos reikalams atstovauti. Priešingai, Vokietijos Vyriausybės pareigūnai sutinka, kad būtų jiems pristatytas Vokietijoje gyvenančių Lietuvos piliečių organizacijų atstovas, kuris būtų įgaliojtas tų žmonių (tų 8,000, o ne visos Lietuvos ar lietuvių tautos) vardu kalbėtis su valdžios įstaigomis jų kultūriniais, šalpos ir darbo teisės reikalais. Jeigu toks sutikimas yra, tai norėtųsi iš "Eltos Informacijos" patirti informaciją, ar Vokietijos Lietuvos Bendruomenės vadovybė jau pasinaudojo ta galimybe, ar tokį atstovą jau paskyrė, ir jei paskyrė, tai gal būtų galima patirti ir ką paskyrė, jei tai ne paslaptis... O jei dar nepaskyrė, tai gal būtų galima painformuoti, kas gi sukludė tą paskyrimą. Ar tik ne URT, kuri, kaip matyti iš patiekiamos "informacijos", norėtų ten būtinai pati savo atstovą turėti, kurio, tačiau, Bonnos šeimininkai, atrodo, visai nekvečia...

Kad ne vien Vokietijoje gyvenančių lietuvių, o Lietuvos atstovą prie Vokietijos vyriausybės oficialiai ar bent ne oficialiai turėti būtų svarbu, dėl to abejonės visiškai nėra. Ir tai svarbu ne todėl, kad vokiečių laikraščiai mini sumanymą organizuoti derybas su egziliu dėl Vokietijos sienų rytuose. Tas sumanymas kaip tik mažiausios reikšmės dalykas. Visų pirma, tai tik sumanymas. O jei tas sumanymas ir būtų vykdomas, tai angt paties kalbamose "informacijos" autoriaus, derėtis turėtų ne vyriausybė, o tik Rytų Vokietijos ir kitų kraštų vokiečių pabėgėlių organizacijos su nepriklausomomis organizacijomis. Tokios "derybos", jei jos ir įvyktų, būtų ne kas kita, kaip tik nieko nepareigojanti nuomonų apčiuopinėjimai, dirvos rengimas. Pats "is" spėja, kad prie vyriausybių skirti atstovai, koki jie bebūtų, tokiose "derybose" greičiausiai negalėtų dalyvauti. O jei taip, tai kodėl kaip tik šis sumanymas apie "derybas" toks jau svarbus atstovo reikalke? Atstovo reikalas ir be to yra svarbus, bet kai jo buvimas ar nebuvimas ne nuo mūsų pareina, tai ne mus reikia ir įtikinėti jo reikalingumu.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininku išrinktas Ellsworth Bunker (kairėje). Jis kalbasi su senuoju pirmininku E. Roland Harriman.

Gal svarbiausias dalykas čia yra nurodymas, kad štai estai ir latviai atstovus prie Vokietijos vyriausybės jau turi, o mes — ne.

Iš tikrųjų nei latviai, nei estai oficialių atstovų, atstovaujančių Estiją ar Latviją, prie Vokietijos vyriausybės neturi lygiai taip pat kaip ir mes. Jie turi tokius pačius neoficialius atstovus — ryšininkus Vokietijoje gyvenančių Estijos ir Latvijos piliečių interesams atstovauti, koks yra silumos ir mums. Tiesa, abu tie atstovai drauge yra ir savo kraštų diplomatai ir faktiškai tose pareigose yra atsidarę savo diplomatinės institucijos pavedimu. Esant tokiam atstovams, tarp ko kitar, tuo tarpu Vokietijoje net ir negyvena. Latvijos atstovas, būdamas diplomatas, taip pat yra ir Latvijos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, ir tai jam tam tikru atžvilgiu suteikia pamatą rūpintis Vokietijoje gyvenančių latvių reikalais. Būdamas diplomatas, taip pat paskirti ir žinomi diplomatai, tie atstovai, galbūt, progai pasitaikius, bet visiškai neoficialiai, gali kalbėtis su atitinkamais pareigūnais ir kitais savo kraštų negu vien tik Vokietijoje gyvenančių savo piliečių reikalais. Bet Lietuvos atveju šitoks kontaktas irgi seniai yra, galbūt net geriau sutvarkytas, negu latvių ar estų. Jei šiuose reikaluose buvo susidarę šiokių tokių nesklaidumų, tai greičiausiai dėl ko kita, kaip tik dėl tos paties "mūsų URT" nelemto įsikimimo...

Su "informacijoje" minimais "Landsmannschaftais", tarp ko kita, jau jau yra buvę tam tikrų pasikalbėjimų ir juose yra dalyvavę Vliko atstovai. Jei ir ateityje toki pasikalbėjimai (vis tiek kokiais klausimais) būtų, ir jei "mūsų URT" atstovas, net ir būdamas paskirtas bei priimtas Bonnoje, visvien juose negalėtų dalyvauti, joki būdu negalima įžiūrėti, kaip čia mes dabar galime atsidurti "toli gražu nelygioje padėtyje" su estais bei latviais. Juk tie pasikalbėjimai lietuvių ne Vokietijoje gyvenančių lietuvių, o Lietuvos reikalus (sakysim, sienų klausimus). Piliečių globėjai į tuos pasikalbėjimus formaliai nepriima. Jei juose turėtų dalyvauti diplomatiniai atstovai, kad ir neoficialūs, tai ne mes, o kiti būtų nuo mūsų atsilikę (jei, žinoma, "mūsų URT" esamosios padėties galutinai nesugadins). O jei tai būtų pasikalbėjimai be diplomatinio atstovų, vien tik su "egziliu veiksniais", tai vėl gi mes jokių būdu negalėtumėm būti atsilikę, kadangi tų veiksmų su Vliku priešakyje turime tik jau ne mažiau, negu latviai, estai ar kas nors kitas...

Mums nėra žinoma, kad kas nors iš Amerikos būtų pasisakęs "prieš tokio atstovo skyrimą" prie Bonnos vyriausybės. Mums žinoma tik tai, kai Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas, pasiūlydamas su Amerikoje esančia valdyba, pasiūlė, kad tokį atstovą,

kokį Bonnos vyriausybė priima, skirtų, ir neatidėliodama, Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba, t. y., vyriausia Vokietijoje gyvenančių Lietuvos piliečių organizacija. Latviai ir estai tokios rūšies organizacijos Vokietijoje neturi, tad jie tokių atstovų klausimo skyrimą kitaip išsprendė: diplomatai tą reikalą sutvarkė. Taip gal ir neblogai, nes tuo gal kartais susidaro padėtis, kad ir diplomatiniai atstovai jau bent "pusė pėdos" koja atrodo įkelta. Jei ne tos "mūsų URT" kuolai į ratus, tai ir mūsų atstovo reikalas gal būtų buvęs visais atžvilgiais seniai sutvarkytas esamų galimybių ribose. Dabar, vienu atžvilgiu jis sutvarkytas (kad ir toli dar nepatenkinamai, bet tiek, kiek įmanoma, ir gal geriau nei kitų), o kitu atžvilgiu (piliečių atstovavimo) tebėra bene... dr. Karvelio klėnėje. Ir, atrodo, taip yra tik todėl, kad Bonna kalba apie vieną, o dr. Karvelis apie kitą: jis būtinai nori bent jau prieš savuosius pasirodyti, kad štai aš ėmiau ir išsikvojau atstovybę "nuo Vliko", nors Bonna visai ir nekalba apie tokio pobūdžio atstovą, koki dr. Karvelis stengiasi pasigirti. Todėl LTS atstovas Vlike, būdamas toj pačioj Europoj, kaip ir dr. Karvelis ar "is", sutartinai su LTS valdyba Amerikoje, ir šio vadinti dalykus savo vardais ir nedelsiant padaryti viską, kad atstovas, toks, kokį Bonnos vyriausybė priima, būtų prideramu būdu tuojau paskirtas ir ilgiau su tuo reikalu nebūtų tampomasi.

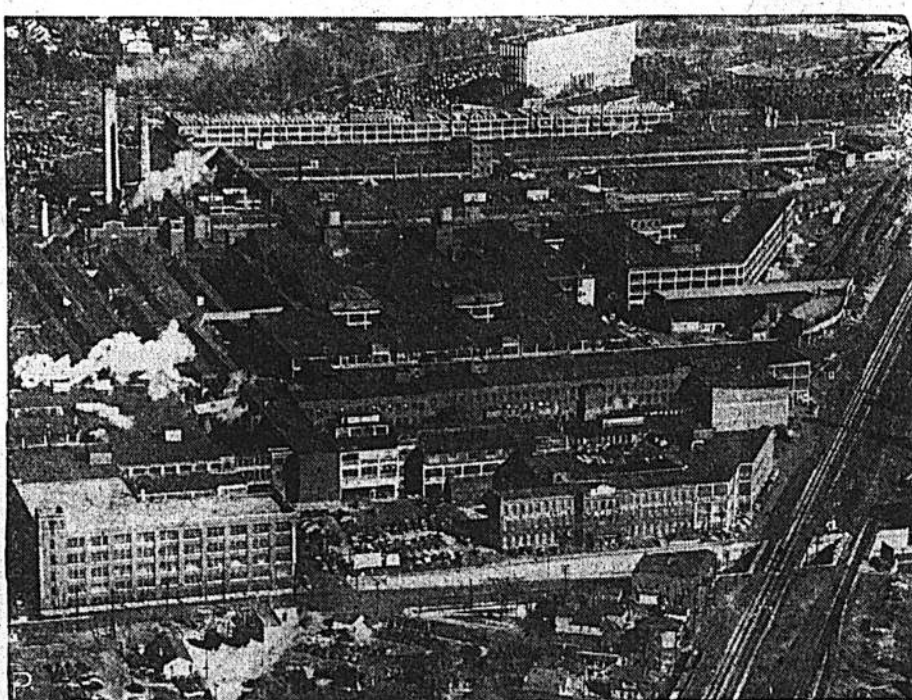
Užkirsti kelią klaidinimams, kuriems skleistis, deja, naudojama "Eltos informacijos" puslapis, atskirai skelbiame LTS atstovo Vlike pareiškimą dėl to atstovo skyrimo. (Žiūrėk 2 psl.).

AR ŽINAI?

Neseniai buvo paleistas veikti radiofonas, kuris yra vienas iš stipriausių visame pasaulyje. Tai yra "Amerikos Balso" vienas radiofonų Muenchene, Vokietijoje, kuris pirmą kartą buvo išbandytas rugpjūčio 15 d. ir nuo tos dienos kasdien persiunčia programą anapus geležinės uždangos ir Vidurio Europai.

Tautosakos ir Tautotyroso Muzejus, kuriame surinkta visų tautų eksponatai, neseniai buvo atidarytas Santa Fe, Naujosios Meksikos sostinėje. Nuo Meksikos Muzejaus padalinys vadinasi "The Museum of International Folk Art". Muzejaus pastatas ir pati kolekcija yra dovana vienos Chicagos moters — macenatės.

Harvardo Universitete, Cambridge, Massachusetts, Bibliotekoje yra sukaupta apie 5.000.000 veikalų.

Didysis Willys Motor fabrikas, Toledo, Ohio, kuris bus dar labiau praplėstas, kada Kaiser Motors korporacija nutarė čia perkelti dalį įrengimų iš Detroito. Detroito jie savo fabriką pardavė. General Motors korporacijai už \$26.000.000.